

HORNOZEMPLÍNSKA KNIŽNICA
M. R. Štefánika 875/200, 093 01 Vranov nad Topľou

**Vyhodnotenie činnosti a hospodárenia kultúrnej organizácie
v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja
za rok 2023**

2023

Vyhodnotenie činnosti a hospodárenia kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja za rok 2023

1. Identifikačné údaje organizácie

Názov organizácie:	Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou
IČO:	37781146
Dátum vzniku (historicky):	01.04.1922
Dátum zriadenia (VÚC):	01.04.2002
Právna forma:	Príspevková organizácia s právnou subjektivitou
Adresa:	M. R. Štefánika 845/200, Vranov n. T., 093 01
Telefón:	0574464494, 0574464468
E-mail:	riaditel@kniznicavranov.sk , kniznica@kniznicavranov.sk
Webové sídlo:	www.kniznicavranov.sk
Sociálne siete:	<u>Instagram:</u> https://www.instagram.com/vranovkniznica/ <u>Facebook:</u> https://sk-sk.facebook.com/HKVranov/
Štatutár:	Mgr. Danka Molčanová, riaditeľka

Obsah

1. Identifikačné údaje organizácie	1
2. Zhrnutie výsledkov 2023	3
Kalendárium 2023.....	5
3. Vyhodnotenie odbornej činnosti 2023	7
3.1 Plnenie ťažiskových úloh	7
Knižnično-informačné služby	8
Knižnično-informačné fondy	10
Bibliografická činnosť	12
Edičná činnosť	13
Metodická a poradenská činnosť	13
Klubová činnosť	15
3.2 Medzinárodná spolupráca, spolupráca s národnostnými menšinami a inými	17
subjektami. (druh spolupráce, partner, výstup...)	17
3.3 Dobrovoľníctvo.....	20
3.4 Online činnosť (názov, stručný popis.)	21
4. Projektová činnosť a granty	22
Projekty v roku 2023.....	23
5. Marketing a propagácia	23
6. Organizačná štruktúra	24
7. Budovy	24
8. Nájomy	27
8.1 Prenajaté priestory.....	27
8.2 Ostatné nájomné zmluvy	27
9. Ekonomické ukazovatele 2023	28
finančné zabezpečenie činnosti knižnice (v EUR)	28
Záver	29

Kultúrna inštitúcia Hornozemplínska knižnica vo Vranove n. T. je príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou, prepojená na VÚC Prešovského samosprávneho kraja, a plní poslanie, ktoré má určené zriaďovacou listinou.

Je univerzálnou verejnou knižnicou s regionálnou pôsobnosťou a zároveň plní aj funkciu mestskej knižnice pre mesto Vranov nad Topľou.

Jej hlavným poslaním je uspokojovať kultúrne a vzdelávacie záujmy verejnosti, a tým podporovať celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj obyvateľov regiónu.

Jej úlohou je poskytovať kvalitné knižnično-informačné a bibliografické služby vrátane poskytovania miestnych a regionálnych informácií a organizovať kultúrno-vzdelávacie podujatia pre obyvateľov celého regiónu.

Dlhodobu patrí medzi najlepšie verejné regionálne knižnice na Slovensku. Pružne reaguje na novodobé technologické vymoženosti a tak poskytuje svojim čitateľom moderné k-i služby. Ústredným pojmom je KNIHA, zachováva si svoje stále miesto. Počas svojho pôsobenia sa vyprofilovala na kultúrnu inštitúciu s rozsiahlym knižničným fondom a širokou paletou služieb.

Počas roka pripravuje celý rad podujatí a aktivít na podporu čítania, rozvoj čitateľskej gramotnosti a na pestovanie vzťahu ku knihe a jej čítaniu pre všetky vekové kategórie. Je otvorená aj novým výzvam. Hrdí sa tiež titulom Knižnica roka 2018 a vo svojom fonde má vyše 76-tisíc knižničných dokumentov.

Knižnica má v správe samostatnú budovu na Sídl. 1. mája 74 vo Vranove nad Topľou, ktorá je v rekonštrukcii, preto stále sídli v prenajatých priestoroch na druhom poschodí Domu kultúry. Služby poskytuje na troch oddeleniach: oddelenie pre dospelých čitateľov, oddelenie pre deti a mládež a oddelenie špeciálnych služieb. Negatívom, mimo stiesneného priestoru na uloženie knižničného fondu, ktorý je vo voľnom výbere, je chýbajúca študovňa, oddychové zóny, priestor na podujatia, skladové priestory atď.

V zrekonštruovaných priestoroch v spomínanej budove, v časovom horizonte 09/2023-09/2025, nadobudne knižnica 1 400 m² priestorovej plochy, kde vzniknú okrem oddelení literatúry aj zóny na skupinové, komunitné stretnutia, detské kútiky, obývačka pre mládež, miestnosti pre zrakovo znevýhodnených a imobilných návštevníkov, makerspace priestor pre 3D tlač a kreatívne zariadenia i zóny ticha k štúdiu a čítaniu. Tešíme sa, že Vranov dostane takúto modernú knižnicu – centrum literatúry, kultúry, vzdelávania, poznania a nových zážitkov.

Zrekonštruované a zmodernizované priestory budú síce splňať náročné kritéria na knižnice tretieho milénia, uvedomujeme si však aj zodpovednosť, aby toto dielo spojené s ľudskými zdrojmi plnilo pre verejnosť svoje poslanie, na ktoré je určené.

Trendom budúcnosti je, aby sa knižnica stala tretím miestom t. j., aby bola knižnica po rodine a práci, či škole, tretím miestom, ktoré obyvatelia regiónu chcú navštíviť a prežívať voľný čas. Bude to knižnica, kde sa budú stretávať matky s deťmi, ale aj celé rodiny a tak v kultúrnom prostredí budú vyrastať nové generácie Vranovčanov.

2. Zhrnutie výsledkov 2023

Všeobecné zhodnotenie

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou (HK VT) je v súčasnosti modernou a dynamicky sa rozvíjajúcou verejnou knižnicou. Poslaním knižnice je tvoriť, rozvíjať a zachovať kultúrne, najmä literárne bohatstvo národa, a to rôznymi prostriedkami. V roku 2023 sa môže prezentovať dobrými štatistickými ukazovateľmi. Darí sa jej dosahovať výborné výsledky a veľmi pružne reaguje na nové trendy v knihovníctve. Stáva sa tak po rodine, práci či škole, tretím miestom, ktoré obyvatelia chcú navštíviť a prežiť tam svoj voľný čas. Plní všetky funkcie verejnej regionálnej knižnice a zároveň mestskej knižnice. Realizuje stálu akvizíciu knižničného fondu nákupmi z rôznych zdrojov a dotácií. Jej činnosť spočíva v poskytovaní všetkých knižnično-informačných, bibliografických, koordinačných a metodických služieb.

Realizuje podujatia na podporu čítania a propagáciu knižnice z podporených projektov FPU, Úradu vlády SR, MK SR, nórskeho projektu Multifunkčné centrum 4.0 a Erasmus+.

V roku 2023 zaregistrovala **4 247 čitateľov** a knižnicu na podujatiach navštívilo **20 801** návštevníkov. Celková návštevnosť knižnice (aj prezenčná, za výpožičkami) bola **57 221**. Spolu s online návštevnosťou dosiahla 84 552 návštevníkov. Na nákup knižničného fondu, vrátane periodík, použila **31 284 €**, z toho na nákup kníh 27 260 € a na nákup periodík 4 024 €. Do svojho kniž. fondu získala **2 471** nových kníh, dosiahla 120 161 výpožičiek kníh a periodík, a z toho bolo aj 382 výpožičiek e-kníh. Uskutočnila **499** podujatí, z toho 2 online podujatia pre obyvateľov celého regiónu.

Prioritou Hornozemplínskej knižnice je aj naďalej podporovať u detí a mládeže čítanie a literárnu gramotnosť, zvyšovanie úrovne vzdelávania dospelých čitateľov ako aj zamestnancov. Pre všetkých čitateľov, ale aj širokú verejnosť knižnica vytvárala zaujímavé kultúrno-výchovné programy, spoločenské besedy a stretnutia s osobnosťami, workshopy, tematické klubové stretnutia, prezentácie kníh, kurzy a prednášky. Stretávali sa tu ľudia s rôznymi skúsenosťami a vedomosťami, čo prispievalo k vzniku nových nápadov a inovácií nevyhnutných pre rozvoj jej moderných efektívnych služieb. Cez projekt Erasmus+ zamestnanci prinášali inovatívne trendy zo zahraničných knižníc, ktoré implementovali pri vzdelávaní používateľov. Navštívili knižnice v Česku, Poľsku, Dánsku, Holandsku, Portugalsku a Chorvátsku.

Top podujatia Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou za rok 2023

- **Multifunkčné centrum 4.0** – RomLIT – rómsky literárny festival, Rómsky rodostrom, Krotitelia displejov, Knihy sú skvelé – pozitívne rómske vzory.
- **Piatky pre matky s Klubom rodičov** – stretnutia určené pre rodičov, ktorí sú na materskej dovolenke.
- **Poézia – dotyk – prít'azlivosť** – Klub milovníkov poézie.
- **Týždeň slovenských knižníc** spojený s Jarným denným táborom pre deti a stretnutiami so spisovateľmi a lektormi.
- **Fablab** – workshopy pre 3D kreatívne aktivity.
- **... Aby pamäť nestarla** – celoslovenská odborná konferencia s medzinárodnou účasťou.
- **Mozgový jogging**, tréningy pamäti a Týždeň mozgu.
- **MRKni II. (mám rád knihy)** – Letný čitateľský tábor pre deti a mládež – 5 ročník.
- **Čítačka s písáčkou** – podujatia na podporu čítania pre deti a mládež (eko - aktivity).
- **Erasmus+** - vzdelávanie dospelých používateľov a knihovníkov.
- **Ateliér duše pre seniorov** – prednes poézie a prózy.
- **Knižné medové dni** – včelie workshopy so včelármi a 3D technológiou, ilustrátorské workshopy, literárne workshopy s autormi detských kníh zameraných na včeliu tematiku.
- **Teens day – deň pre mládež** – pre násťročných s Bookclubom – besedy so spisovateľmi, tvorivé workshopy, predstavené pozitívne vzory, **stand-up** show Jakuba „Zitrona“ Ťapáka.
- **Vranovské knihodni 2023 – Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu** – projektové súťaže.
- **Čarovné Vianoce** – zázračný čas Vianoc v knižnici s adventnou atmosférou a vianočnými tradíciami v kruhu spisovateľov, ilustrátorov i vzácných osobností.

Plnením stanovených strategických úloh počas roka ma knižnica na zreteli aj dlhodobý cieľ a tým je stabilizovať už existujúcu čitateľskú komunitu, poskytovať jej obsahovo bohaté podujatia s cieľom rozširovať ju o nových čitateľov.

Verejnosti sa knižnica predstavila prezentáciou jedinečnej knihy o histórii a súčasnosti Hornozemplínskej knižnice pod názvom **100 rokov verejnej knižnice vo Vranove nad Topľou (1854-1922-2022)**, príbeh bibliotéky, jednej z mnohých a predsa výnimočnej... Táto publikácia, ktorej autorom je historik Martin Lupčo a kolektív pracovníčok vranovskej knižnice, získala

v súťaži Kniha roka PSK v kategórii populárno-náučná literatúra 3. miesto. Zo 76 publikácií v čitateľskej ankete získala Cenu verejnosti s najväčším počtom hlasov (1. miesto).

7. september 2023 sa zapísal ako medzník do histórie kultúry vranovského regiónu. Týmto dňom bolo odovzdané stavenisko na „Rekonštrukciu a modernizáciu multifunkčnej budovy kultúrneho centra vo Vranove nad Topľou“ pre potreby knižnice. Protokolárnym odovzdaním bola zavŕšená etapa prípravy a týmto dňom sa začala realizácia stavby. Rozpočet tejto investičnej akcie je 7,4 mil. EUR. Tohto aktu sa zúčastnil predseda Prešovského samosprávneho kraja (PSK) Milan Majerský, poslanci PSK a primátor mesta Ján Ragan. Ďalej boli prítomní zástupcovia vedenia spoločnosti Betpres s.r.o. Vranov nad Topľou, ktorá je realizátorom akcie a to Roland Ďurka a Tomáš Barkóci, architekt projektu Peter Marcinko a stavebný dozor Pavol Školník. Vážime si a oceňujeme, že sme sa stretli s ústretovosťou, dôverou a pochopením PSK ako nášho zriaďovateľa pri podpore knižnice. Postupne od roku 2018 sme sa spoločne dopracovali až ku dňu realizácie tohto diela.

Prešovské dobrovoľnícke centrum v roku 2023 zorganizovalo už 22. ročník oceňovania dobrovoľníkov, dobrovoľníčok a dobrovoľníckych projektov **Srdce na dlani** v Prešovskom kraji. Toto podujatie sa konalo pod záštitou predsedu PSK Milana Majerského a primátora mesta Prešov Františka Olhu.

Slávnostný galavečer s množstvom fascinujúcich príbehov sa konal 29. novembra 2023 v PKO Prešov, ako poďakovanie a vyjadrenie úcty tým, ktorí robia veci v prospech iných nezištne a bez nároku na honorár. Najdôležitejším bodom večera však bolo odovzdávanie ocenení v celkovo ôsmich kategóriách. Spomedzi 53 nominácií z 11 okresov Prešovského kraja vybrala nezávislá hodnotiacia komisia 14 dobrovoľníckych príbehov a udelila im ocenenie „Srdce na dlani 2023 v Prešovskom kraji“ a 8 z nich posunula na národné ocenenie.

V kategórii podpora dobrovoľníctva v Prešovskom kraji získala ocenenie aj naša Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou za vytváranie pro-dobrovoľníckeho prostredia v meste Vranov nad Topľou a dlhodobé zapájanie mladých ľudí, seniorov, aj zamestnancov do dobrovoľníckych programov. Cenu prevzala riaditeľka knižnice Danka Molčanová. Naša knižnica postupuje zároveň na **národné ocenenie za dobrovoľníctvo**, ktoré sa bude konať v marci 2024 v Bratislave za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej.

Kalendárium 2023

- Národný týždeň manželstva ponúkol zaujímavé podujatia v rámci témy Diskriminácia vo vzťahu „plávam“ alebo žijem? s lektorkou na partnerské vzťahy Vierou Urigovou. Obľúbenou témou boli aj Živé správy - mladí vo vzťahu s lektorom Petrom Jakubom z Centra pre rodinu Sigord.
- Prezentácia jedinečnej knihy o knižnici „100 rokov verejnej knižnice vo Vranove nad Topľou (1854 – 1922 – 2022)“. V súťaži Kniha roka PSK 2022 v kategórii populárno-náučná literatúra, získala publikácia 3. miesto, a zároveň 1. miesto Cenu verejnosti s najväčším počtom hlasov.
- Týždeň slovenských knižníc s témou „KNIŽNICE PRE VŠETKÝCH – Knižnice, záruka kvalitných informácií“ spojený s Jarným denným táborom pre deti so spisovateľmi a lektormi: Bezpečný internet s Evou Leškovou, Bez pravidiel sa nepohneš so šachistom Mírom Chytrým, Správne informácie sú základ s Jozefom Tušímom, priniesol nielen záruku informácií, ale aj zábavy.
- Medzinárodný deň Rómov - Projektom „Džives?/Žiješ“ predstavila knižnica komunitné aktivity, najmä pre rómsku mládež, ale aj pre dospelých.
- Interaktívny workshop s názvom „Prevencia závislostí u detí a mládeže“ s odborníkom a konzultantom pre elimináciu závislostí Petrom Schmiedlom.
- ERASMUS+ program vzdelávanie dospelých - návšteva zahraničných knižníc v Česku, Poľsku, Dánsku, Holandsku, Portugalsku a Chorvátsku. Zamestnanci prinášajú

inovatívne trendy zo zahraničných knižníc, ktoré implementujú pri vzdelávaní používateľov ako aj pracovníkov.

- V rámci diseminačných aktivít projektu ERASMUS+ knižnica zrealizovala podujatia: Kľúčové kompetencie dobrého moderátora s Vladimírom Bučkom, Prezentačné a komunikačné zručnosti s Renátou Taligovou, Efektívna komunikácia s Petrom Turoňom, v rámci ktorých si zamestnanci skvalitnili svoje verejné vystupovanie, sebaaprezentáciu a sebavedomie. Zamestnanci si pod vedením odbornej lektorky Mgr. Gražyna Warzecha z Poľskej republiky vyskúšali viacero tvorivých techník. Workshop na vzdelávanie dospelých v oblasti tradičných ručných techník a ľudového umeleckého remesla a jeho fúzie so súčasným moderným dizajnom.
- Podpísanie Memoranda o spolupráci medzi Hornozemplínskou knižnicou vo Vranove nad Topľou a Gymnáziom Cyrila Daxnera Vranov nad Topľou.
- Trojdňový Rómsky literárny festival RomLIT II. Prostredníctvom literatúry spisovateľa Romana Gorľa, Mariána Baloga, Pavly Cickovej, Milana Berka, herca Jána Gorľa a Eriky Godlovej zo ŠVK PO, sa návštevníci centier a knižnice plavili na vlnách veršov a príbehov, ktorých autormi sú významní a inšpiratívni rómski spisovatelia. Ilustrátorka a umelkyňa Lenka Pribulová predstavila zaujímavú formu techniky maľovania. Festival ukončilo divadelné predstavenie Čertovská (ne)dobrota v obci Banské a ZŠ Čaklov. Zábavným predstavením potešil všetky deti herec a riaditeľ Divadla D - Ačko František Balog.
- Priateľské stretnutie v knižnici s regionálnou osobnosťou Silviou Mandulákovou, absolútnou Slovenkou roka 2023. Podujatie bolo obohatené aj o tieto významné ženy, ktoré si vyslúžili za svoju vytrvalú prácu, múdrosť a lásku k svojmu okoliu medaily a ocenenia: Mária Grajciarová, Žena roka 2022 PSK; Ing. Mária Chrapeková, Plaketa Jána Amosa Komenského Sophista pro regione - Učiteľ múdrosti pre región PSK; Jana Vansáčová, Matka roka 2023 Prešovského samosprávneho kraja.
- Budujeme modernú knižnicu - Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou. Protokolárnym odovzdaním staveniska 07. 09. 2023 je zavŕšená etapa dlhoročnej náročnej prípravy (územné konanie, stavebné konanie, projektová príprava, verejné obstarávanie...), ktorou začala samotná realizácia.
- Podporené štyri projekty FPU: Detský letný čitateľský tábor v knižnici MRKni II., Vranovské knihodni, Čítačka s písáčkou, S láskou ku knihám.
- Čítačka s písáčkou - letné štvrtky v knižnici so zaujímavými spisovateľmi a lektormi: Lenka Olejárová, Lenka Šingovská, Katarína Gáčová, Peter Tomko a Alexandra Kešel'ová, Divadlo na Peróne, Spolok šarišských šermiarov Sarus Prešov, Marián Smolák. Eko aktivity s Gabikou Futovou a Jankom Gálikom. Teens day, 5. ročník (deň študentstva), workshopy módy, vizáže, stylingu i sveta humoru (host'om bol Jakub Zitrón Ťapák, stand-up komik), dobrovoľníctvo. Odborný seminár - hodnotenie literárnych prác spisovateľka Alžbeta Verešpejová. Výtvarné práce odborne posúdil ilustrátor Miroslav Regitko, ktorý realizoval tvorivú dielňu s talentovanými žiakmi.
- Detský letný čitateľský tábor v knižnici MRKni II (Mám rád knihy 2), ktorý sa realizoval pre deti zamestnancov a najlepších detských čitateľov knižnice. Prejavili svoje umelecké a pohybové vlohy pri rôznych súťažiach, aktivitách a tvorivých dielňach. Nechýbal zaujímavý táborový výlet do Popradu, kde účastníci navštívili Tricklandiu, Podtatranskú knižnicu v Poprade.
- Vranovské knihodni stretnutia s osobnosťami Máriou Blšákovou, Valentínom Šefčíkom, Tomášom Kočišom, meteorológ Petrom Jurčovičom, komiksovými ilustrátorkami sestrami Ivanou a Zuzanou Jančovými. 11. ročník nadregionálnej súťaže Komiksiáda alebo komiksom k čítaniu s hodnotiteľom prác prof. Petrom Karpinským.

- Konferencia s medzinárodnou účasťou „Aby pamäť nestarla...“, Hotel Zelená Lagúna, Domaša – Dobrá. Cieľom konferencie bolo motivovanie, informovanie a odovzdávanie skúseností odborníkov na tému relaxačnej Biblioterapie.
- Začiatok spolupráce s Liečebňou sv. Filomény pre seniorov, v rámci ktorých sa realizujú pravidelné stretnutia s biblioterapiou. Vranovská knižnica darovala 500 kníh a časopisov.
- Klub Nezábudka - Liga za duševné zdravie vytvára skupiny na prevenciu duševného zdravia vo viacerých mestách Slovenska. Miestom pravidelných stretnutí je aj vranovská knižnica.
- Spolupráca s CVTI – Fablab, vďaka ktorej knižnica zakúpila multifunkčný tepelný lis, pyrografické pero a vypaľovací spájku na drevo, laserová gravírovačka a CNC obrábací stroj.
- Týždeň dobrovoľníctva 2023 v spolupráci s Prešovským dobrovoľníckym centrom predstavoval zaujímavé aktivity pre dobrovoľníkov vo vranovskej knižnici. Prešovské dobrovoľnícke centrum knižnici udelilo ocenenie Srdce na dlani 2023 v kategórii Podpora dobrovoľníctva v Prešovskom za vytváranie pro-dobrovoľníckeho prostredia v meste Vranov nad Topľou a dlhodobé zapájanie mladých ľudí, seniorov, aj zamestnancov do dobrovoľníckych programov. Zároveň postúpila na národné ocenenie. Záštitu nad podujatím prevzal splnomocnenec vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti Filip Vagač, predseda PSK Milan Majerský a primátor mesta Prešov František Oľha.
- Čarovné Vianoce - workshopy pre deti a mládež so spisovateľmi Miroslavou Grajciarovou a Gabrielou Futovou; ilustrátorom Radoslavom Repickým; divadelné predstavenie Škriatkovsky dobré Vianoce Divadla Kaukliar a pre dospelých čitateľov „Zázračný čas Vianoc“ s Ankou Servickou, manželmi Janičkovcami, s o. Petrom Milenkym a historikom Samuelom Brussom.
- Multifunkčné centrum 4.0 nórsky projekt - začlenenie rómskej mládeže z regiónu do spoločnosti. Zameriava sa na 4 udržateľné opatrenia, ktorými sú zdravie, zamestnanosť, antidiskriminácia a vzdelávanie. Mnohé aktivity sú realizované ako prelínacie medzi Rómami a nerómami na zabezpečenie inklúzie Rómov a odstraňovanie predsudkov voči Rómom. V roku 2023 sa uskutočnilo 63 podujatí, ktoré sa tešia vysokým záujmom, navštívilo ich 3 296 návštevníkov.

Aj v tomto roku sa pracovníci knižnice snažili o to, aby sa aj vranovská knižnica stala tretím miestom, t. j. aby knižnica bola po rodine a práci/škole miestom, ktoré obyvatelia vranovského regiónu budú chcieť navštíviť a tráviť tam svoj voľný čas. Aby bola príjemnou zastávkou na ceste za poznáním a obohacovala životy ľudí poskytovaním informácií, vzdelávaním, zážitkami a hľadaním novej inšpirácie do života.

Všetky spomínané kultúrno-spoločenské, výchovno-vzdelávacie a odborné-vzdelávacie podujatia, súťaže a výstavy, ale aj mnohé iné, sú uvedené v prílohe č. 2, 3, 4, 5 a 6.

3. Vyhodnotenie odbornej činnosti 2023

Ťažiskové úlohy, plnenie hlavných úloh, knižnično-informačné služby, bibliografická činnosť, edičná činnosť, metodická a poradenská činnosť, klubová činnosť, komunitná činnosť, spolková činnosť... Prílohy č. 1 – 6

3.1 Plnenie ťažiskových úloh

V *Pláne práce na rok 2023* sme si stanovili niekoľko ťažiskových úloh, na plnení ktorých sme intenzívne pracovali.

Hlavné ciele knižnice:

- Stavba „Rekonštrukcie a modernizácie multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou, ktorá sa začala 7. septembra 2023 a to slávnostným

protokolárnym odovzdaním staveniska, kedy sa zavŕšila etapa dlhoročnej náročnej prípravy (územné konanie, stavebné konanie, projektová príprava, verejné obstarávanie...) a začala sa samotná realizácia: „Rekonštrukcie a modernizácie multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou“ pod vedením riaditeľky Hornozemplínskej knižnice Danky Molčanovej. Narastajúca škála činností a aktivít vranovskej knižnice vychádza z potrieb našich čitateľov, ako aj ďalších návštevníkov, ktorí vyhľadávajú naše služby.

- Zabezpečiť plnenie základných ukazovateľov činnosti. Pripravovali a realizovali sme kultúrno-vzdelávacie podujatia na podporu čítania a propagáciu knižnice, ktorých cieľom je napomáhať plneniu základných sledovaných ukazovateľov.
- Pokračovať v projekte na podporu komunity – Komunitná knižnica.
- Realizovať podporené projekty ERASMUS+ vzdelávanie dospelých.
- Realizovať podporený projekt z nórskeho fondu pod názvom Multifunkčné centrum 4.0
- Realizovať podporené projekty z Fondu na podporu umenia.
- Realizovať podporené projekty MK SR, Úradu vlády SR.
- Pokračovať v rozvinutej klubovej činnosti knižnice Book klub, Fablabik, Akva klub, Klub Piatky pre matky, Klub milovníkov poézie a pod.
- Pokračovať v nových formách práce s čitateľom, Makerspace, 3D tlač, Komunitná knižnica, Ateliér duše – práca so seniormi;
- Budovať knižnicu, ktorá pomáha rodine, tzv. rodinného typ, snahou kolektívu knižnice je, aby sa knižnica stala moderným miestom stretávania sa, kde návštevníci prídu nielen za knihami a informáciami, ale aj za oddychom. Aby Hornozemplínska knižnica bola modernou inštitúciou s komplexnými službami a spokojným návštevníkom a aby bola príjemnou zastávkou za poznaním. Budovať takú knižnicu, ktorá bude pomáhať jednotlivcom, rodinám aj komunitám.

Knižnično-informačné služby

Knižnično-informačné služby boli čitateľom poskytované prezenčne, pri osobnej návšteve knižnice. Boli to hlavne výpožičné služby kníh a periodík. Poskytovali sme aj bibliografické, faktografické a referenčné služby – e-mailom a telefonicky. Medzi špeciálne knižnično-informačné služby patrili reprografické služby, vypracovávanie rešerší, e-výpožičky a medziknižničná výpožičná služba. V rámci zefektívnenia služieb sme čitateľom ponúkali nonstop vrátenie dokumentov prostredníctvom biblioboxu, ktorý využívali výlučne na vrátenie dokumentov. Zamerali sme sa aj na informačné vzdelávanie čitateľov prostredníctvom online katalógu knižnice pri orientácii a vyhľadávaní dokumentov, na pravidelné realizovanie bibliograficko-informatických príprav pre žiakov a študentov škôl. Pracovníci knižnice sa zúčastňovali pravidelných školení, seminárov a vzdelávania v oblasti komunikácie a práce s používateľom, aj asertívnej komunikácie pri podujatiach. Realizovali sme podujatia pre široké spektrum používateľov knižnice a verejnosť. Zamerané boli na podporu a propagáciu čítania, na stretnutia so spisovateľmi a úspešnými ľuďmi. Literárne súťaže, zážitkové a autorské čítania, stretnutia so znevýhodnenými skupinami, podujatia a aktivity zamerané na prepájanie generácií detí a seniorov, workshopy, makerspace dielne, tréningy pamäti, klubové a komunitné stretnutia. Krásnym docenením našej knihovnickej práce bola aj jedinečná prezentácia publikácie *100 rokov verejnej knižnice vo Vranove n. T. (1854-1922-2022)*, uskutočnená 13. marca 2023.

Programový rozpočet 2023			
		Plán	Skutočnosť
1.	Počet používateľov	4 000	4 247
2.	Počet návštevníkov	55 000	57 221
3.	Počet knižničných prírastkov	3 500	2 471
4.	Počet podujatí	450	499

* výsledky sú získané spracovaním štatistických údajov z kniž.-inform ačného systému Dawinci

1. Počet používateľov

Počas roka 2023 bol počet **aktívne registrovaných 4 247 používateľov**, čím bol ročný plán prekročený. Z toho bolo **2 187** detí do 15 rokov a prvýkrát registrovaných bolo **694** čitateľov. V mesiaci marec, počas Týždňa slovenských knižníc, sme **258** prvákom základných škôl odovzdali ich prvý čitateľský preukaz a požičali im prvú knihu.

2. Návštevníci knižnice

V knižnici sme vytvárali priestor nielen na výpožičky kníh a časopisov, ale aj na vzdelávanie, kultúrne vyžitie, relax a trávenie voľného času. Spoločenské podujatia, besedy, klubové stretnutia, stretnutia rodín pri knihe a hre, možnosť seberealizácie vo vhodnom prostredí a miesto socializácie mladých ľudí, to všetko táto knižnica ponúka. Návštevníci knižnice to radi využívajú a ich počet stúpa. V uplynulom roku ich bolo **57 221**. Celkovú návštevnosť knižnice však vytvárali nielen čitatelia knižnice, návštevníci podujatí, ale aj online návštevníci web stránky a návštevníci katalógu za účelom zisťovania dostupnosti kníh alebo výpožičiek e-kníh. Takto spolu fyzicky aj online navštívilo knižnicu 84 552.

Podujatí knižnice sa zúčastnilo 20 801 návštevníkov, za výpožičkami kníh prišlo do knižnice 29 101 čitateľov, webový katalóg OPAC využilo 7 319 online návštevníkov a webovú stránku knižnice vyhľadalo 27 331 návštevníkov. E-čitateľov bolo **86** a vypožičali si **382** e-kníh. Online návštevnosť knižnice nám dopĺňala osobnú návštevu knižnice. Bolo to merateľné cez vstupy do online katalógu knižnice, cez návštevy webu (www.kniznicavranov.sk), zodpovedané otázky a požiadavky v elektronických referenčných službách a interakcie sledovateľov na Facebooku a Instagrame knižnice.

Plán návštevnosti knižnice bol vysoko prekročený. Návštevníkov sme získavali aj vďaka spolupráci s materskými, základnými a strednými školami, s centrami pre seniorov, pri tréningoch pamäti, v rámci počítačových kurzov, spoluprácou s rómskymi komunitnými centrami, s Multifunkčným centrom 4.0, s klubom Nezábudka a inými komunitami. Vysoká návštevnosť značí, že obyvatelia mesta a regiónu majú záujem o služby a aktivity knižnice.

3. Knižničné prírastky

Knižničný fond Hornozemplínskej knižnice je súborom systematicky radených knižničných dokumentov (kníh, periodík a špeciálnych dokumentov), ktoré knižnica nadobúda v súlade s jej funkciou a zameraním a slúžia k výpožičke jej používateľom. Prírastky do knižničného fondu sme v uplynulom roku získavali kúpou z dotácie FPU, príspevku PSK príspevku mesta a vlastných zdrojov.

Spolu sme zaprírastkovali **2 471** knižničných dokumentov. Kúpou bolo získaných 2004 kníh, darmi 460, aut. výtlačok 14 a 2 náhrada/ 476. Tematicky boli dopĺňané oblasti krásnej i náučnej literatúry pre deti a tiež krásnej a odbornej literatúry pre dospelých. Aktualizácia knižničného fondu je dynamický proces, preto popri dopĺňaní pravidelne aj vyradzujeme opotrebované, zničené a stratené exempláre. Takto sme vyradili 754 titulov. Vyradené knihy sme ponúkli na burze kníh, doplnili sme fond kníh Staničnej knižnice, darovali sme seniorom do Liečebne sv. Filomény vo Vranove n. T., Zariadeniu pre seniorov vo Vranove n. T. a

Komunitnému centru v Hencovciach a ZŠ Hanušovce n.T. do školskej knižnice. Stav knižničného fondu k 31.12. 2023 bol **78 453 knižničných dokumentov**. Na nákup knižničného fondu, vrátane periodík, použila **31 284 €**, z toho na nákup kníh 27 260 € a na nákup periodík 4 024 €. Do svojho kniž. fondu získala **2 471** nových kníh, dosiahla 120 161 výpožičiek kníh a periodík, a z toho bolo aj 382 výpožičiek e-kníh.

Knižnica si počet nakúpených dokumentov plánuje viac ako rok vopred, riadi sa usmerneniami Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 4315/2020-110/11107 na určovanie Štandardov pre regionálne knižnice, kde ráta s dostatočným objemom financií potrebných na nákup kníh.

4. Kultúrne a výchovno-vzdelávacie podujatia na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít

Podujatia na podporu čítania sú skvelým spôsobom, ako zapojiť komunitu do sveta literatúry a podporiť záujem o knihy a čítanie. Vranovskej verejnosti a návštevníkom knižnice sme v minulom roku poskytovali množstvo kultúrno-vzdelávacích a výchovno-vzdelávacích podujatí prezenčnou aj online formou. Počas roka 2023 sme ich uskutočnili **499**, všetky boli zamerané na podporu čítania a rozvoj komunitných aktivít. Kľúčom k úspechu bolo zaujať, aktivovať komunitu, vytvoriť príjemné prostredie a podporovať radosť z čítania. Na všetkých podujatiach organizovaných knižnicou sa v minulom roku zúčastnilo **20 801**.

Celková návštevnosť Hornozemplínskej knižnice za rok 2023 spolu s online návštevníkmi bola **84 552**.

5. Výpožičky

Výpožičné služby knižnice patria medzi základné knižnično-informačné služby a boli poskytované registrovaným používateľom, formou absenčných a prezenčných výpožičiek. V uplynulom roku sme dosiahli **120 161** výpožičiek rôznych knižničných dokumentov. Patrili tu výpožičky e-kníh (382), výpožičky MVS (92), výpožičky zvukových kníh pre nevidiacich a slabozrakých obyvateľov regiónu (28), výpožičky periodík, ktorých bolo 2 977 vypožičaných absenčne aj prezenčne. Plán výpožičiek bol splnený.

Knižnično-informačné fondy

Knižničný fond je súborom systematicky radených knižničných dokumentov (kníh, periodík a špeciálnych dokumentov), ktoré knižnica nadobúda v súlade so svojou funkciou a zameraním a slúži k výpožičke jej používateľom.

Na nákup knižničného fondu, vrátane periodík, použila **31 284 €**, z toho na nákup kníh 27 260 € a na nákup periodík 4 024 €. Do svojho knižničného fondu získala **2 471** nových kníh ktoré boli zaprástkované v knižnično-informačnom systéme Dawinci. Vranovská knižnica dosiahla 120 161 výpožičiek kníh a periodík, a z toho bolo aj 382 výpožičiek e-kníh. Rok začína prírastkovým číslom 0112190396 a končí prírastkovým číslom 0112192884. Stav knižničného fondu k 31.12.2023 bol 78 453 knižničných jednotiek. Tým sme aktualizovali online katalóg knižnice a spoluvytvárali súborný katalóg dokumentov Infogate.

Pravidelne sme o nové exempláre dopĺňali aj fond periodík, ktorý obsahoval **152 titulov**.

Akvízia Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou spočívala v získavaní aktuálnych dokumentov a takých, o ktoré čitatelia javia záujem. Prieskumom trhu (cez online internetové kníhkupectvá a vydavateľstvá, printové katalógy, reklamné ponuky i osobné návštevy distribútorov a pod.) sa uskutočňoval výber a objednávanie literatúry. Rozhodujúcim kritériom bol interný plán dopĺňovania knižničného fondu a finančný rozpočet určený na nákup knižných titulov v danom období. Počas celého roka pracovníci Útvaru knižnično-informačných fondov sledovali a evidovali požiadavky svojich používateľov, pravidelne dopĺňali a budovali knižničný fond so širokým tematickým záberom s cieľom zabezpečiť čitateľmi žiadané a potrebné dokumenty. Prírastky do knižničného fondu sme získavali najmä kúpou, a to z vlastných zdrojov,

z finančnej podpory PSK a z dotácií z Fondu na podporu umenia. Knižničný fond bol doplnený aj prírastkami, ktoré sme získali darmi, a autorskými výtlačkami.

Katalogizácia v knižnici znamená odborné spracovanie už získaných dokumentov podľa príslušných noriem a pravidiel popisu knižničných dokumentov platných na Slovensku. Evidencia celého knižničného fondu sa realizovala v elektronickej databáze knižničného systému Dawinci. K novozískaným knižným titulom sa priebežne vytvárali katalogizačné záznamy podľa aktuálne platnej Metodiky popisu kníh vo formáte MARC 21, s interpretáciou pravidiel RDA a boli priebežne vkladané do systému Dawinci. Vytvárali sa aj holdingové záznamy, t. j. pripájali sa lokácie k exemplárom, na už vytvorené záznamy inou knižnicou v spoločnom k-i systéme. Odborná evidencia prírastkov knižničného fondu sa viedla v prírastkovom zozname a evidencia úbytkov v úbytkovom zozname, ktorý je v elektronickej aj printovej podobe – na Útvare knižnično-informačných fondov Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou. Osobitnú pozornosť sa venovala ochrane fondu kníh, ich správne uskladneniu, ochrane pred poškodením, aby bola zabezpečená ich dlhodobá využiteľnosť. Elektronicky sa ochrana zabezpečovala elektronickým zabezpečovacím zariadením (elektronickou bránou) a fyzická ochrana fondu pred opotrebovaním sa vykonávala obalovaním nových kníh do ochrannej fólie.

Celkový prírastok knižničného fondu (KF) v roku 2023

Prírastok knižničného fondu 2023 (rozdelenie podľa spôsobu nadobudnutia)	počet knižničných jednotiek – k. j.
Kúpa	1 132
Grant FPU	844
Grant Erasmus+	27
Dar	451
Autorský výtlačok	15
Náhrada	2
Kúpa + grant spolu	2 003
SPOLU	2 471

Prírastky podľa typu dokumentov – medziročne

Knižničný prírastok (podľa typu dokumentov)	Stav 2022 k. j.	Stav 2023 k. j.	Rozdiel 2022/23
Krásna literatúra pre dospelých	1 348	1 035	-313
Náučná literatúra pre dospelých	978	685	-293
Krásna literatúra pre deti	1 001	623	-378
Náučná literatúra pre deti	163	128	-35
SPOLU	3 490	2 471	1019

Celkový ročný prírastok bol 2 471 knižničných dokumentov. Kúpou bolo získaných 2003 kníh, darmi 451, aut. výtlačkom 15 a 2 náhradou. Tematicky boli dopĺňané oblasti krásnej i náučnej literatúry pre deti a tiež krásnej a odbornej literatúry pre dospelých. Knižnica si počet nakúpených dokumentov plánuje viac ako rok vopred, riadi sa usmerneniami Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 4315/2020-110/11107 na určovanie Štandardov pre regionálne knižnice, kde ráta s dostatočným objemom financií potrebných na nákup kníh.

Stav knižničného fondu, prírastky, úbytky v kusoch - medziročne

	Rok 2021 k. j.	Rok 2022 k. j.	Rok 2023 k. j.
Stav knižničného fondu	75 361	76 736	78 453
Prírastky - bez ohľadu na spôsob akvizície (kniž. jednotky)	4 528	3 490	2 741
Prírastky - spôsob akvizície - kúpa (kniž. jednotky)	4 450	3 171	2 003
Úbytky knižničného fondu	688	2 115	754

Aktualizácia knižničného fondu je dynamický proces, preto popri dopĺňaní pravidelne aj vyradzujeme. V roku 2023 ich bolo **745 titulov**. Opotrebované a duplicitné tituly sme priebežne z fondu vyradzovali, zachovalé tituly sme ponúkali obecným knižniciam, staničnej knižnici a na burze. Knižnica nemá skladové priestory a všetok knižničný fond je k dispozícii čitateľom vo voľnom výbere.

Aktuálny a pestrý knižničný fond bude vytvárať knižnicu, ktorá zaujme jednotlivcov, rodiny aj komunity, lebo KNIHA si v našej činnosti zachováva najdôležitejšie miesto.

Bibliografická činnosť

Bibliografická činnosť zahŕňa budovanie regionálneho fondu o okrese Vranov nad Topľou, zhromažďovanie regionálnych periodík, spracovanie bibliografických záznamov regionálnych dokumentov a poskytovanie bibliografických a faktografických informácií používateľom. Zaoberá sa aj edičnou činnosťou knižnice.

Odborná bibliograficko-informačná činnosť v oblasti spracovania súbežnej regionálnej bibliografie postupovala v rámci koncepcnej a metodickej činnosti podľa stanoveného plánu práce na rok 2023, v súlade s metodikou požiadaviek a pokynov Slovenskej národnej knižnice v Martine a kooperatívnej spolupráce knižníc Prešovského kraja.

a/ Súbežná regionálna bibliografia sa spracúva v MODUL e-Katalóg – DB Dawinci.

K 31.12.2023 bolo vyexcerpovaných, klasifikovaných a vložených **308** bibliografických záznamov. Na oddelení bibliografie sa uchovávalo 20 titulov regionálnych periodík.

b/ Informaticko-analytická činnosť - spolu bolo vypracovaných **43** rešerší.

c/ Konzultácie používateľom pre orientáciu v knižnično-informačných zdrojoch, v katalógoch, pri vyhľadávaní dokumentov, kníh a článkov, priradzovanie ISBN.

d/ Spracovanie biografických profilov osobností regionálneho i celoslovenského charakteru.

Pracovníčka realizovala v rámci dobrovoľníctva biblioterapiu pre seniorov v Liečebni a hospici sv. Filomény vo Vranove n. T. V septembri bola prezentovaná nová publikácia regionálneho autora Michala Lakatoša [Osudy zvonov 2](#) : zvony z vysídlených obcí pre výstavbu VD Domaša. V októbri prezentoval novú knihu regionálny autor Michal Glogovský s názvom Viera a životné príbehy. V novembri vyšla kniha regionálneho maliara Slava Čupila, ktorá bola prezentovaná v našej knižnici. Prezentácie viedla pracovníčka dodelenia regionálnej literatúry.

Regionálny knižničný fond – priebežne sa vykonávala selekcia a vyradzovanie opotrebovaných dokumentov, radenie podľa nových kategórií, štítkovanie a ukladanie.

CVTI Bratislava zdigitalizovalo periodikum *Vranovské spektrum* v priebehu štvrtého roka 2023. Všetky zdigitalizované regionálne periodiká sú dostupné na oddelení bibliografie a oddelení špeciálnych služieb, zatiaľ iba na disku. Boli spracované profily štyroch ocenených žien vranovského okresu. Pri príležitosti Protokolárneho odovzdania staveniska 7. september 2023, bol spracovaný materiál s rešeršou s názvom Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou.

Edičná činnosť

- *VT knižnica 2022* / zodp. red. Danka Molčanová; Marianna Majzlíková; Viera Zálepová. Vranov nad Topľou: Hornozemplínska knižnica, 2023. – [20] s. ISBN 9788097444822.
- *Čítačka s písaczkou* / zodp. red. Danka Molčanová; Jana Obešterová;
- *Komikiáda alebo komiksom k čítaniu* / zodp. red. Danka Molčanová; Viera Zálepová
- *Štvorlistok ocenených žien Vranovského regiónu 2023* / zodp. red. Danka Molčanová; Beáta Ocilková;
- *Budujeme modernú knižnicu* / zodp. red. Danka Molčanová; Marianna Majzlíková,
- *VT knižnica 2023* / zodp. red. Danka Molčanová; Diana Vasil'ová, Beáta Ocilková;

Metodická a poradenská činnosť

Vranovská knižnica plní regionálne funkcie, v rámci ktorých poskytuje obecným a iným typom knižníc v regióne predovšetkým poradenské, vzdelávacie a koordinačné služby. Regionálna metodika začiatkom roka zahŕňala metodickú návštevu v Podduklianskej knižnici vo Svidníku, za účelom výmeny skúseností na odd. bibliografie. Vymenili sme si nápady a skúsenosti s usporiadaním a členením regionálnych dokumentov.

V mesiaci máj bola obecným knižniciam v regióne poskytnutá odborná pomoc pri štatistickom spracovaní a vyplňaní Kultu 10 – 01 – výkazu o činnosti ich obecnej knižnice a telefonické poradenstvo. Došlo aj k zberu údajov o všetkých obecných knižniciach regiónu. Stav je uvedený v tabuľke nižšie. K 30.9. bolo v metodickej pôsobnosti **HK 22 fungujúcich obecných knižníc, vrátane jednej Mestskej knižnice v Hanušovciach nad Topľou**. V máji sme uskutočnili osobnú metodickú návštevu v Obecnej knižnici Banské, za účelom jej presťahovania zo školských priestorov a obnovy jej činnosti.

Prehľad obecných a mestských knižníc v regióne Vranov nad Topľou
- stav k 31.12.2023 - aktualizované podľa KULT-u 10-01 za rok 2022

P. č.	AKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	ŠKOLSKÁ KNIŽNICA	P. č.	NEAKTÍVNA KNIŽNICA	P. č.	NEMÁ KNIŽNICU
1.	Babie	1.	Čaklov	1.	Girovce	1.	Cabov
2.	Banské	2.	Čičava	2.	Hermanovce	2.	Detrik
3.	Benkovce	3.	Davidov	3.	Jasenovce	3.	Ďapalovce
4.	Bystré *	4.	Hlinné	4.	Nižný Kručov	4.	Ďurďoš
5.	Čierne n. T.	5.	Holčíkovce	5.	Radvanovce	5.	Giglovce
6.	Dlhé Klčovo	6.	Sedliská*	6.	Remeniny	6.	Jastrabie
7.	Hanušovce n. T. (mestská)	7.	Soľ *	7.	Žalobín	7.	Juskova Voľa
8.	Komárany	8.	Bystré *	8.	Sačurov	8.	Kam. Poruba
9.	Kladzany			9.	Hencovce	9.	Kučín
10.	Malá Domaša			10.	Nižný Hrabovec	10.	Kvakovce
11.	Matiaška			11.	Zámutov	11.	Medzianky
12.	Majerovce			12.	Petrovce	12.	Merník
13.	Nižný Hrušov					13.	Michalok
14.	Ondav. Matiašovce					14.	Nová Kelča
15.	Rudlov					15.	Pavlovce
16.	Sečovská Polianka					16.	Petkovce
17.	Sedliská *					17.	Piskorovce
18.	Slovenská Kajňa					18.	Poša
19.	Soľ *					19.	Prosačov
20.	Tovarné					20.	Rafajovce
21.	Vyšný Kazimír					21.	Ruská Voľa
22.	Vyšný Žipov					22.	Skrabské
23.	Vranov nad Topľou (regionálna)					23.	Štefanovce
						24.	Tov. Polianka
						25.	Vavrinc
						26.	Vehec
						27.	Vlača
						28.	Zlatník

Legenda: * v obci sa nachádza aj školská aj obecná knižnica

Vnútorňá metodická činnosť bola zameraná na projektovú činnosť a marketing na prípravu a spracovanie Záverečnej správy o činnosti a hospodárení knižnice za rok 2023 (Rozbor činnosti), Vyhodnotenia činnosti a hospodárenia kultúrnej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK za každý štvrťrok, Plán činnosti knižnice na rok 2024 a Štandardy a vyhodnotenie činnosti výkonov - Benchmarking - za roky 2022-2023, aktualizovaný štvrťročne. Vypracovaný bol aj ročný Plán podujatí za Multifunkčné centrum 4.0. Značnú pozornosť venujeme propagácii a publicite knižnice.

V oblasti odborného vzdelávania boli organizované porady, školenia, semináre a webináre, ktoré smerovali ku skvalitneniu práce v knižnici.

Prezenčné: Porady riaditeľov knižníc PSK, Porady riaditeľov kultúrnych inštitúcií PSK v Prešove.

Školenia: Storytelling v knižnici - vzdelávanie pre knihovníkov, vzdelávací program pre knihovníkov RK PSK; Katalogizačné a bibliografické spracovanie kníh v SNK Martin;

Online školenia: Školenie k databáze ScienceDirect., Knižnice teraz a potom: Hodnota knihy a knihovníkov v spoločnosti, Online školenia k databáze SpringerLink a SpringerNature.

Online semináre: Metodické usmernenia pre účastníkov projektu Benchmarking - zahŕňa aj vyhodnotenie plnenia štandardov.

Online webinár: Projektové výzvy na rok 2023 – Erasmus+; CVTI zoznámenie sa s databázou Ebsco a ScienceDirect, Bibliosféry.

Online podujatia prostredníctvom aplikácie ZOOM, Knižnice teraz a potom: Hodnota knihy a knihovníkov v spoločnosti, Knihovník v službách a etika.

V roku 2023 bola obnovená *webová stránka knižnice*, kde máme informácie o našich službách, podujatiach, prírastkoch nových kníh a podobne. Je prispôsobená aj pre mobilné zariadenia.

Pracovné cesty a návšteva zahraničných knižníc

Erasmus+, jeho cieľom je zvýšiť kvalitu vzdelávania dospelých v celej Európe, platforma poskytuje príležitosti vzájomne sa od seba učiť a budovať strategické partnerstvá. HK sa úspešne zapojila do programu Erasmus+ s projektom Spoznávanie Národnej knižnice Českej republiky v Prahe (ďalej NK ČR) v roku 2018.

Poľsko/ September 2022 - Demčák, Loukotová, Powiatowa i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna V Starym Saczu.

Česko/ September 2022 - Maďarová, Zálepová, Knižovna města Ostravy

Holandsko/ Február 2023 - Zálepová, Dzurovčinová, Verčímáková, De Nieuwe Bibliotheek v Almere.

Portugalsko/ Jún 2023 - Molčanová, Majzlíková, Bačovčinová, Biblioteca Nacional de Portugal

Chotvátsko/ August 2023 - Vasil'ová, Bačovčinová, Gradska knjižnica Marka Marulića Split.

Klubová činnosť

Mládežnícky klub pod názvom **Book Club** realizoval svoje stretnutia pravidelne 1x za mesiac. Stretnutia boli určené širokej verejnosti - násťročným, ktorí sa stretávali pravidelne v knižnici. Cieľom je využiť voľný čas mladých v prospech vlastnej budúcnosti aj vďaka čítaniu. Knižnica im poskytuje priestor na aktívne trávenie voľného času i zábavu.

Januárové stretnutie na tému „Anime a mangy“, sa nieslo v znamení porovnávanie znakov a rozdielov, typov mangy a ukážok z populárnych Anime. Pracovali sme s knihou Comic Salón: Comic book.OZ AnimeCrew. Februárovým stretnutím sme nadviazali na Národný týždeň manželstva, s odbornou prednáškou o manželskom živote s lektorkou Vierkou Urigovou, s názvom Diskriminácia vo vzťahu. Odporúčanou knihou bola publikácia Pavla Hudáka Ďakujem, že si. V marci zaujal pozornosť mladých pojem syndróm vyhorenia. Čo to je Syndróm vyhorenia, či sa s ním študenti stretli, jeho príznaky a ako sa mu vyvarovať. Pracovali sme s knihou Vyhorieť môže každý. Na aprílovom interaktívnom workshope Ako uspieť v spoločnosti so sebavedomím s lektorom Danielom Bundom z Digitálnej inteligencie DigiQ, mládež diskutovala k téme z knihy: Harris A. Ako začať robiť ťažké veci. Májový interaktívny workshop pre mladých bol zameraný na jednotlivé druhy závislostí a ich prevenciu, uskutočnil sa s odborníkom a konzultantom pre elimináciu závislostí Petrom Schmiedlom. Odporúčaná kniha na tento mesiac bola kniha od Mareka Zákopčana Zvonením sa všetko začína. Na júnovom stretnutí Book klubu sme slávnostne vyhodnotili a ukončili dobrovoľnícku stáž mládežníkov v knižnici počas Týždňa dobrovoľníctva. Mladí aktívne spolupracovali a dobrovoľne pomáhali aj pri realizácii podujatí v knižnici, ale aj pri ochrane knižničného fondu. V 3.Q. sa uskutočnilo stretnutie mládežníkov, členov Book Clubu 29. septembra so školskou psychologičkou Silviou Frištkovou. 27 zúčastnených sa pýtalo na otázky vzťahové, osobnostné, psychologické. Školská psychologička poukázala na to, že každý človek v každom veku má problémy, ale je dôležité sa s nimi popasovať.

Klub aktívnych seniorov

V rámci Klubu aktívnych seniorov si tradične v Týždni mozgu trénovali pamäť seniori s certifikovanou trénerkou pamäti Mariannou Majzlíkovou. Aj v roku 2023 si Hornozemplínska knižnica počas Týždňa slovenských knižníc pripravila bohatý program podujatí, medzi ktorými bola zaujímavá beseda so slovenským špičkovým meteorológom Petrom Jurčovičom. Členovia klubu sa v rámci besedy aktívne zapojili do kultúrneho programu hudobným doprovodom. Pri príležitosti vydania knižnej publikácie 100 rokov verejnej knižnice sa kultúrno-spoločenskej udalosti zúčastnili aj členovia tohto klubu, ktorí si z knižnice odniesli túto knižnú novinku.

Záver marca bol venovaný zdraviu a prevencii chorôb seniorov, kde v rámci prednášky lektoriek z RÚVZ si mohli seniori zmerať tlak, cukor, cholesterol a spýtať sa na rôzne zdravotné odporúčania. V mesiaci máj sa seniori mali možnosť stretnúť so spisovateľom a záchranárom Jankom Račkom, ktorý im predstavil svoj životný príbeh, zážitky a osudy ľudí z rýchlej zdravotnej služby. Október - mesiac úcty k starším, už tradične patril našim seniorom, ktorí si v príjemnej atmosfére mali možnosť vypočuť recitátorov, v Ateliéri slova. Počas celého roka knižnica pre seniorov pripravovala zaujímavé stretnutia so spisovateľmi, lektormi, či regionálnymi autormi (Michalom Glogovským, Máriou Blšákovou, Slavom Čupilom a Ankou Servickou). Zároveň sa počas celého roka, pravidelne v utorky, realizovali tréningy pamäti. Pri každom stretnutí nechýbala diskusia o knižných novinkách a odporúčaných knihách.

Klub rodičov – Piatky pre matky

V januári 2023 sa uskutočnilo stretnutie Klubu rodičov v rámci cyklu Piatky pre matky s lektorkou - montessori pedagogičkou Nikou Kriškovou Jamnickou, na tému Cesta okolo sveta a čo nás obklopuje. Lektorka predviedla hravé metódy s montessori pomôckami, pomocou ktorých mamičky získali inšpirácie pri rozvíjaní intelektu a pohybových zručností detí. Mesačné stretnutia pokračovali aj vo februári tvorivou dielňou s knihovníkmi, na tému Srdiečko pre mamičku a v marci s ilustrátorom a výtvarníkom Jozefom Tušímom na tému Prvý jarný kvet. Podujatia sa realizovali v rámci projektu Multifunkčné centrum 4.0, ktorý je podporený z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v rámci programu „LDI – Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov.

Klub rodičov s deťmi sa v apríli venoval téme: Skriningové merania zraku detí, pod vedením lektorky z Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS), ktoré ukázali, aká dôležitá je očná prevencia u detí. V máji sa uskutočnila prednáška na odbornú tému Zdravá výživa, s lektorkou z RÚVZ. V júni knižnicu roztancovala lektorka zumby Adela Mikitová, ktorá predviedla tanečné techniky zumby.

Klub Fablabik

Knižnica pružne reaguje na aktuálne novinky či trendy aj v oblasti informačných zdrojov. Na oddelení špeciálnych služieb v makerspace otvorenom priestore alebo dielni, si každý „maker“ nájde svoj kúsok kreatívneho prostredia. Služby, ktoré makerspace ponúka, môže využívať každý podľa toho, čo chce tvoriť. Máme tu 3D tlačiareň, ktorá bola prvým kúskom pomyselnéj mozaiky nástrojov a prístrojov. Následne nato v roku 2019 vznikol na tomto oddelení klub zanietencov pre 3D tlač Fablabik, ktorého členovia sa pravidelne stretávajú. V januári a februári na stretnutiach dominovala okrem už osvedčenej práce s 3D tlačiarňou, aj tvorivá činnosť spojená s používaním 3D pera značky Polaroid. V marci počas Týždňa slovenských knižníc a Týždňa mozgu sa 3D tlačiareň vôbec nezastavila a vytlačila pestrú plejádu 3D výrobkov. Boli to predovšetkým obľúbené záložky, knihy či žetóny do nákupných vozíkov s iniciálami knižnice a iné darčkové predmety, ktoré sa propagovali na výstavkách v priestoroch oddelenia a čítárne.

V rámci projektu *Za inovatívnym vzdelávaním* knižnica zakúpila multifunkčný tepelný lis, ktorý je vhodný na výrobu potlače na košeľe, mikiny s kapučňou, transparenty, hrnčeky, klobúky, taniere, dlaždice, podložky pod myš a iné ploché predmety, pyrografické pero a

vypaľovaciu spájkku na drevo. Okrem toho pribudla nová laserová gravírovačka či CNC obrábací stroj. S ich pomocou si členovia klubu rozšírili svoj vedomostný obzor a zručnosti. Vyrábali okrasné drevené tabuľky s bohatými vzormi, slúžiace na dekoráciu. Gravírovacie pero sa stalo obzvlášť obľúbeným nástrojom, ktorým klubisti vypaľovali do dreva rôzne motívy. Všetky tieto aktivity využívali aj deti mimo klubu. Klub Fablabik sa stretol 5x a pracovalo v ňom 82 detí.

Akva klub

Akvaristický klub pod názvom Akva klub realizoval svoje stretnutia pravidelne raz týždenne aj v tomto roku, vždy v piatok popoludní. Bol určený deťom, ale aj širokej verejnosti, všetkým, ktorí sa zaujímajú o akvaristiku. Deťom bol tým poskytnutý priestor na zaujímavé trávenie voľného času. Klubisti sa venovali rôznorodým témam. Okrem teórie sledovali aj náučné videá ohľadom akvaristiky a na stretnutiach sa spoločne postarali aj o čistotu v knižničnom akváriu výmenou vody. Venovali sa témam: cyklus dňa a noci v akváriu, význam živých rastlín v akváriu, voda a hnojenie, pridávanie oxidu uhličitého a prečo je dôležitý oxid uhličitý pre živé rastliny. Ďalej témam mechanickej biologickej a chemickej filtrácie, ohrievaniu a osvetleniu v domácom akváriu. Vo štvrtom kvartáli to boli témy ako choroby rýb a ich liečba, rozmnožovanie rýb, spôsob neresenia, zahrabávanie ikier a samotná stavba hniezda. Osobitnou bola téma starostlivosti o mladé rybky. Akva klub bol určený nielen začínajúcim akvaristom, ale všetkým, ktorým sa táto téma páči. Celkovo sa konalo 21 stretnutí, pričom sa ich zúčastnilo 132 detí a mládeže.

Klub milovníkov poézie pokračoval vo svojej činnosti aj v roku 2023 so stálymi 15 členmi, ktorí sa nielen stretávajú pri čítaní poézie a písaní poézie. Stretli sa aj s odborníkom Jonathanom Grestym na prezentácií jeho knihy Cudzincov kabát. Spisovateľ a pedagóg zaujímavou a pútavou diskusiou v anglickom jazyku oslovil nielen členov klubu, ale aj mládež, ktorá sa tohto stretnutia zúčastnila. Životné rozprávanie a skúsenosti autora pritiahli všetkých k pozornosti a tak neváhali klásť otázky a siahli aj po autorovej knižnej publikácii. Autor priaznivcov poézie zahrial na duši aj svojim špecifickým humorom. V rámci októbrového podujatia Ateliér duše sa členovia klubu prezentovali svojou liter. tvorbou aj prednesom poézie známych básnikov. V novembri sa klubisti mali možnosť stretnúť s autorom poézie Valentínom Šefčíkom. Autorove verše, ktoré na stretnutí prednášal plynuli s ľahkosťou, láskou a pokorou. Hlbavým prednesom sa čitatelia mohli „dotknúť“ okamihov jeho života.

3.2 Medzinárodná spolupráca, spolupráca s národnostnými menšinami a inými subjektami. (druh spolupráce, partner, výstup...)

Program Erasmus+ podporuje v rámci vzdelávania dospelých všetky formy odborného vzdelávania dospelých, či už formálneho, alebo neformálneho charakteru. V rámci medzinárodnej spolupráce vranovské knihovníčky navštívili knižnice v Holandsku, v Portugalsku a v Chorvátsku.

Mobility v Holandsku sa zúčastnili: Viera Zálepová, Simona Verčimáková, Jana Dzurovčinová. Navštívili modernú knižnicu De Nieuwe Bibliotheek v Almere v Holandsku, kde ich sprevádzala komunikačná poradkyňa knižnice Nynke Stefens. Moderná a inšpiratívna knižnica počas mobility realizovala mnohé aktivity zamerané na vzdelávanie čitateľov. Zároveň pripravuje prednášky, divadlá pre mládež, workshopy, či premietanie filmov, každý týždeň, vo vlastnom Het Nieuwe Filmhuis kine.

V júni sa pracovníci knižnice Danko Molčanová, Marianna Majzlíková a Marianna Bačovčinová zúčastnili zahraničnej mobility **v Portugalsku**. V rámci programu navštívili: Verejnú knižnicu v Belém, Verejnú knižnicu v Lisabone v Paláci Galveias, Knižnicu Camoes a tiež najstaršie knižkupectvo na svete Livraria Ferin. Knižovníci im poskytlí svoje know-how, ako dobre spropagovať podujatia, ako prilákať čitateľov ku knihám a do knižnice. Zúčastnili sa

dvoch knižničných výstav, v rámci ktorých nám vysvetlili, ako by sa mala dobrá propagácia realizovať.

Pracovníčky Diana Vasiľová a Marianna Bačovčinová navštívili knižnicu Gradska knjižnica Marka Marulica Split, ktorá je mestskou verejnou knižnicou v **Chorvátsku**. Knižnica disponuje rôznorodým knižničným fondom a informáciami, určenými pre všetky kategórie obyvateľstva. Bohatstvom knižnice je knižničný fond, ale aj zbierka vzácných papyrusov, či zväzkov starých kníh. Program Erasmus ponúkol spoznávať nové trendy v knihovníckom svete a naučiť sa rôzne techniky propagácie a publicity užitočné pre knižnično-informačnú prácu. Erasmus mobilita dáva priestor pre inovácie i kreativitu, umožňuje reflektovať na aktuálne požiadavky spoločenskej praxe, čím obohacuje odborné činnosti a zvyšuje tak hodnotu ponúkaných služieb. Knižnica plánuje zrealizovať ďalšie mobility do moderných a úspešných zahraničných knižníc.

Pobyt v zahraničných knižniciach je pre účastníkov projektu prínosom. Zamestnanci získali informácie o nových metódach, postupoch a spôsoboch pri vzdelávaní dospelých. Vzbudilo to u nich záujem neustále sa vzdelávať. Vrátili sa s poznatkami ako inovovať a skvalitniť vzdelávacie podujatia pre dospelých, ale aj s nápadmi na úplne nové témy a nové vzdelávacie podujatia. V systéme celoživotného vzdelávania majú tak knižnice nezastupiteľné miesto. Vedia ukázať širokú škálu aktivít, ktorých cieľom je vzdelávanie – ako školenia, workshopy, kurzy a iné, preto je pre knižnicu zahraničná mobilita dôležitá.

Získaná akreditácia nám uľahčuje požiadať o nový grant, a tak bol v roku 2023 s realizáciou v roku 2024, podporený nový grant sumou 5000 €. Už teraz plánujeme zrealizovať ďalšie mobility do moderných a úspešných knižníc v Taliansku a Španielsku, za účelom vzdelávania ďalších knihovníkov a následne aj dospelých používateľov. **Spolu knižnica zrealizovala 20 zahraničných mobilit v celkovej sume: 27 600 €.**

Spolupráca s Českou republikou so SKIP ČR, Sekce knihovníků - trenérů paměti v rámci ktorej pracovníci vranovskej knižnice navštívili trénerskú dielňu *Hrátky s pamětí v Česku* (SKIP). **Česko – Kutná hora – apríl:** riaditeľka Danka Molčanová, Marianna Majzlíková a Matúš Novotný. *Hrátky s pamětí 2023*, tentokrát v Knižovně Kutná Hora, aneb setkání knihovníků – trenérů paměti, 17.4 – 18.4.2023.

Knižnice sú ideálnym priestorom na realizáciu aktivít neformálneho vzdelávania, medzi ne patrí aj tréning pamäte. Seminár v Kutnej Hore bol rozdelený do dvoch blokov. Prvý, pondelkový blok bol vedený odborníkmi z rôznych oblastí (sociálne služby, vzdelávanie, psychológia, osobný rozvoj). Druhý, utorkový blok pozostával z celkom 8 príspevkov z radov samotných účastníkov a táto časť seminára bola využitá ako zdieľanie skúseností a príkladov dobrej praxe najmä v práci so seniormi, ktorí tvoria najpočetnejšiu skupinu účastníkov kurzov tréningu pamäte. Aj Hornozemplínska knižnica vo Vranove n. T. mala svoje zastúpenie a príspevok na odbornom seminári. Predstavili sme naše tréningy a stretnutia a ukázali aj novú formu tréningu.

Spolupráca s národnostnými menšinami

Výchova a vzdelávanie detí a dospelých s rôznymi národnostnými menšinami je zabezpečovaná okrem predškolských a školských zariadení aj v knižniciach, kde sa tieto skupiny radi stretávajú a trávia voľný čas. V našej knižnici sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie príslušníkov rómskej a ukrajinskej komunity a detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Multifunkčné centrum 4.0. - spolupráca s rómskou menšinou.

V rámci spolupráce s národnostnými menšinami má vranovská knižnica schválený nórsky projekt Multifunkčné centrum 4.0. a pri jeho realizácii spolupracuje s viacerými rómskymi organizáciami pri zabezpečovaní podujatí hlavne pre deti, mládež, sekundárne aj ich rodičov.

V roku 2023 sme uskutočnili 63 podujatí, ktoré sa tešia vysokým záujmom. Spolu nás navštívilo 3 296 návštevníkov Multifunkčného centra 4.0. Môžeme zhodnotiť, že najviac

navštevované boli podujatia Zastavte šikanu: Kráľ dobra s hercom a riaditeľom Divadla D-Ačko, Františkom Balogom, ktoré ponúklo 236 deťom pohľad na diskrimináciu a jej riešenie a elimináciu; taktiež Rómsky literárny festival RomLIT 2023, ktorý si prišlo vypočuť a pozrieť celkovo 320 návštevníkov. Letné štvrtky patria medzi obľúbené podujatia Multifunkčného centra. Tento rok si letné štvrtky deväťkrát zaslúžili pozornosť štvrtkov a prilákali 352 detí, ktoré strávili letné štvrtkové dopoludnia so zaujímavými lektormi (športový lektor, výtvarník, historický šerm, divadelný workshop s Divadlom na Peróne, tanečný lektor DFS Ondavka, hudobník, literárny workshop s hercom a tvorivý workshop s historikom a umelcom). September 2023 sa niesol v zdravom štýle, ktorý sme otvorili veľkým dvojdním s názvom Tréning pamäti pre komunitu, ktorého sa zúčastnili mladší dospelí a dospelí návštevníci zo spolupracujúcich centier Multifunkčného centra 4.0 (Obecná knižnica Banské, Obecná knižnica Dlhé Klčovo, CVC Nižný Hrabovec, Komunitné centrum Hencovce a ZŠ Čaklov). V októbri sme pripravili Knižné medové dni, ktoré navštívilo 220 detí, a spolu si tak mohli vypočuť odborné prednášky včelárov o dôležitosti včiel, prečítali si včelie knihy so spisovateľkami a vyrobili si včely z drôtu a pomocou 3D pera s lektormi na 3D tlač a s ilustrátormi. November sa niesol v znamení eliminácie diskriminácie, počas ktorého sme uskutočnili podujatia Krotitelia displejov – Bezpečne nielen doma, ale aj na internete a Nástrahy internetu a kyberšikanovanie. Koniec roka priniesol kúzlo Vianoc, a spolu so 6 podujatiami sme vytvorili jeden veľký vianočný celok s názvom Čarovné Vianoce. Počas tohto výnimočného adventného obdobia sme zaznamenali najviac navštevované podujatie Škriatkovsky dobré Vianoce s Divadlom Kaukliar, ktoré si prišlo vypočuť a pozrieť spolu 269 návštevníkov centra.

Spolupráca s ukrajinskou menšinou

Počas roka sme realizovali integračné aktivity s ukrajinskou menšinou. Podujatí sa zúčastnili ukrajinské aj slovenské deti a tým sa prehĺbili vzťahy medzi jednotlivými národmi a bližšie sa spoznali. Aktivity boli vykonávané v spolupráci s koordinátorkou PaedDr. Janou Staškovou z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou. V apríli 2023 sme si spolu pripomenuli Svetový deň kreativity. Pri tejto príležitosti sme si pre žiakov zo ZŠ Kladzany a ukrajinské deti pripravili príbeh o Klementínke, ktorá svoju kreativitu využila naplno, hlavne pri vymýšľaní problémov. V máji sme spolu so slovenskými a ukrajinskými deťmi oslávili Svetový deň hier. Najprv sme si rozcvičili ruky a nohy na Twisteri a potom potrápili hlavičky pomocou Brainboxov a šachu. Samozrejme nechýbalo ani Človeče, nehnevaj sa. Kvetinové darčeky pre najdôležitejšie osoby v našich životoch – pre naše mamičky sme vyrábali na ďalšom májovom stretnutí. Strávili sme popoludnie v príjemnej tvorivej atmosfére, počas ktorého znel slovenský, rómsky aj ukrajinský jazyk, keďže podujatia sa zúčastnili aj rómske deti zo Spojenej školy internátnej vo Vranove nad Topľou. Všetkých nás spojil univerzálny jazyk - ÚSMEV. V júni organizovala Hornozemplínska knižnica Súťaž čitateľských rodín. Tento ročník bol špeciálny, keďže sa ho zúčastnilo 6 slovenských a 3 ukrajinské rodiny. Spoločné stretnutie malo príjemnú atmosféru a sme radi, že sme takto mohli lepšie spoznať slovenské a ukrajinské rodiny. Ukrajinské aj slovenské deti zo ZŠ Kladzany ukázali tiež svoj herecký talent, keď si zahrali bábkové divadlo O troch prasiatkach, v špeciálnom, slovensko-ukrajinskom prevedení. V júli sme sa stretli s ukrajinskými deťmi opäť, spoločne sme tvorili, konkrétne vejáre, ktoré sme využili v horúcich dňoch pri čítaní v knižnici. Ukrajinské deti navštívili knižnicu aj 20. júla, počas Letného literárneho štvrtka, kde bola hosťkou spisovateľka Lenka Šingovská, ktorá nás svojimi knihami o Slovensku previedla rôznymi krásnymi pamiatkami. Od septembra sa stretnutia ukrajinských detí organizovane už nekonali.

Spolupráca s inými subjektmi

Hornozemplínska knižnica pravidelne realizovala zaujímavé aktivity, podujatia, workshopy a prednášky, na ktorých participuje aj s inými subjektmi v rámci mesta Vranov nad Topľou. Výbornú spoluprácu pri edukačných aktivitách mala knižnica so všetkými materskými,

základnými a strednými školami v meste, ktoré pravidelne navštevujú knižnicu nielen vo voľnom čase, ale najmä v rámci vzdelávacích aktivít pri rozvoji čitateľskej gramotnosti detí.

Slávnostným podpísaním **Memoranda o spolupráci medzi Hornozemplínskou knižnicou a Gymnáziom Dr. C. Daxnera vo Vranove nad Topľou**, v zastúpení riaditeľiek inštitúcií, sa nadviazala intenzívnejšia spolupráca medzi týmito inštitúciami, ktorých plány a ciele vedú k dlhodobým funkčným vzťahom s prepojením literatúry a školstva.

V roku 2023 knižnicu aktívne navštevovali aj žiaci s pedagógmi zo Spojenej školy a Spojenej školy internátnej vo Vranove nad Topľou. Medzi organizácie aktívne spolupracujúce s knižnicou patrili aj Matica slovenská, Štátny archív Vranov n. T., Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ZUŠ a súkromná ZUŠ, Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska a seniorské centrá v meste. Spolupráca s týmito subjektmi bola veľkým prínosom pre obe strany aj pre čitateľov a návštevníkov knižnice. Preto veríme, že aj v budúcnosti prinesie veľa nových poznatkov a skúseností z mnohých oblastí pre všetkých.

3.3 Dobrovoľníctvo

Ten, kto koná dobro a koná ho z vlastnej vôle, bez nároku na finančnú odmenu a vo svojom voľnom čase je dobrovoľník. Hornozemplínska knižnica dlhodobo patrí medzi najlepšie knižnice na Slovensku. „Dobrá knižnica“ by však mala poznať potreby svojho aktuálneho aj potenciálneho čitateľa a vie mu ponúknuť to, čo od nej očakáva. Ak sa čitateľ nemôže fyzicky dostaviť do knižnice z rôznych príčin (vek, choroba a iné), a teda potrebuje inú osobu, ktorá by knihu doručila domov, dobrá knižnica súčasnosti vie tieto prekážky zdolať. Spolupráca knižnice a dobrovoľníkov sa zakladá práve na takto dobre zorganizovaných a naplánovaných činnostiach.

Vranovská knižnica nestojí bokom, ale aktívne pôsobí na poli dobrovoľníctva už dlhodobo. Do tejto komunity zapojila kolektívy i jednotlivcov bez rozdielu veku a tak spolu postupne budovala vzťah ku knihe a k čítaniu. Spolupráca s dobrovoľníkmi bola systematická a realizovala ju cez konkrétne programy (projekty).

HK v spolupráci s OZ Korálky, ktoré pracuje pri knižnici, sa dlhodobo angažuje v oblasti dobrovoľníctva. Vo vranovskej knižnici dobrovoľníctvo siaha približne **do roku 2000**. Už vtedy dobrovoľníci knižnice často pomáhali s organizovaním a vedením programov, zameraných na podporu vzdelávania a čítania. Tieto aktivity vykonávali literárne kluby MIPIS, Klub slova, folklórna seniorská skupina Ružičky, kedy ich členovia, mládežníci, aj dospelí, pomáhali pri podujatiach.

V roku 2011 v rámci Európskeho roku dobrovoľníctva knižnica realizovala projekt Komunitná knižnica, ktorý sa venoval téme **Dobrovoľníctvo a knižnice**. Vďaka nemu sme nastúpili na cestu dobrovoľníctva v komunitách, čo viedlo aj k našej aktívnej dobrovoľníckej činnosti a k zriadeniu služby Knižný kuriér, ktorou sme literatúru sprostredkovali imobilným občanom mesta.

Každoročne v spolupráci s Prešovským dobrovoľníckym centrom pripravovali pracovníci knižnice aktivity pre dobrovoľníkov a sami sa tiež aktívne zapájajú do kampane **Týždňa dobrovoľníctva**. Počas celoročnej aktivity „Poteš druhých svojou knihou“, knihovníci spolu s dobrovoľníkmi pripravili balíčky kníh, ktoré odovzdali v sociálnych a komunitných centrách. Do novootvorenej Liečebne sv. Filomény vo Vranove nad Topľou putovalo viac ako 500 kníh a časopisov. Knihovníčky pravidelne navštevovali liečebňu, kde realizovali biblioterapiu pre seniorov.

Veľký potenciál dobrovoľníckej práce bol a je medzi mladými ľuďmi, ktorých prístup by sa dal charakterizovať ako „všetko sa dá“. Študenti sú ideálnou skupinou aj preto, že je na nich dosah a spoľah. Ďalším významným profitom pre nás bolo, že učíme mládež mať rád knihy.

Mladí dobrovoľníci z nášho **Book klubu** uskutočnili v rámci knižnice viac ako 3 550 hodín dobra, lásky, solidarity a pomoci. Pomáhali pri tréningoch pamäti pre seniorov, aktívnou formou prispievali k realizácii podujatí a pod. V roku 2023 sme registrovali 40 aktívnych

dobrovoľníkov vo veku 12 – 19 rokov. Naštartovali sme dobrovoľníctvo aj medzi rómskou mládežou vranovského regiónu. Komunitu dobrovoľníkov tvorili obyvatelia mesta a regiónu Vranov nad Topľou, študenti, seniori, priatelia knižnice. Mimo týždňa dobrovoľníctva činnosť dobrovoľníkov prebiehala na oddelení pre deti a mládež aj počas Letných štvrtkov v knižnici. Ich náplňou bolo pomáhať pri príprave oddelenia na podujatia, oslovovaní návštevníkov, zabezpečovaní podpisovania prezenčných listín, upratovaní, triedení kníh a hračiek, dezinfekcii, obalovaní, ukladaní a radení kníh, upratovaní výtvarných pomôcok a pod. Dobrovoľníci sa uplatňovali ako asistenti a knižní kuriéri.

Prešovské dobrovoľnícke centrum v roku 2023 zorganizovalo už 22. ročník oceňovania dobrovoľníkov, dobrovoľníčok a dobrovoľníckych projektov Srdce na dlani v Prešovskom kraji. Záštitu nad podujatím prevzal splnomocnenec vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti Filip Vagač, predseda PSK Milan Majerský a primátor mesta Prešov František Olša. Slávnostný galavečer s množstvom fascinujúcich príbehov usporiadalo Prešovské dobrovoľnícke centrum v stredu 29. novembra 2023 v PKO Prešov, ako poďakovanie a vyjadrenie úcty tým, ktorí robia veci v prospech iných nezištne a bez nároku na honorár. Najdôležitejším bodom večera však bolo odovzdávanie ocenení v celkovo ôsmich kategóriách. Spomedzi 53 nominácií z 11 okresov Prešovského kraja vybrala nezávislá hodnotiacia komisia 14 dobrovoľníckych príbehov a udelila im ocenenie „Srdce na dlani 2023 v Prešovskom kraji“ a 8 z nich posunula na národné ocenenie.

V kategórii podpora dobrovoľníctva v Prešovskom kraji získala ocenenie naša Hornozemplínska knižnica za vytváranie pro-dobrovoľníckeho prostredia v meste Vranov nad Topľou a dlhodobé zapájanie mladých ľudí, seniorov, aj zamestnancov do dobrovoľníckych programov. Na Srdce na dlani – národné ocenenie za dobrovoľníctvo, ktoré sa bude konať v marci 2024 v Bratislave, posunula aj Hornozemplínsku knižnicu vo Vranove nad Topľou, ktoré sa bude konať v marci 2024 v Bratislave za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Toto ocenenie berieme ako impulz, aby sme aj naďalej šírili „dobro vôkol nás“.

Možnosti využitia dobrovoľníctva v knižnici nám môžu napomôcť aj v ďalšom smerovaní. Pustiť sa do toho môžu len tí z nás, ktorí chcú robiť veci nezištne a veria v pozitíva dobrovoľníctva, lebo ide o prácu „navyš“. Veríme, že naša knižnica sa svojim dobrovoľníckym počínom stane vzorom pre iných.

3.4 Online činnosť (názov, stručný popis.)

Čitatelia knižnice pravidelne využívali aj online službu výpožičiek e-kníh. Takto si mohli tisícky elektronických kníh online stiahnuť a požičať z pohodlia domova. Túto možnosť počas minulého roka využilo **86 čitateľov** a vypožičalo si tak **382 e-kníh**. Online činnosť bola iba doplnkom prezenčnej formy práce. Uskutočnili sme 2 online podujatia s účasťou 43 ľudí. S čitateľmi sme sa pravidelne spájali aj cez Facebook a Instagram. Na facebooku knižnice sme mali 63 232 interakcií a na instagrame knižnice 2 256 interakcií.

4. Projektová činnosť a granty

Knižnica vďaka projektovej finančnej pomoci môže rásť, realizovať svoje aktivity a tak v oveľa väčšej miere naplňať svoje zámery, poslanie a iné komunitné činnosti. Knižnica si tak môže pozývať významné osobnosti z literárneho aj kultúrneho života, spisovateľov, ilustrátorov, rôzne divadelné zoskupenia, odborníkov z jazykových oblastí alebo z rôznych špecifických oblastí, a realizovať tak odborné semináre, workshopy, konferencie. Toto všetko v nemalej miere prispieva k rozvoju vzdelania, informovanosti, umenia a kultúry u každého jedného používateľa a návštevníka knižnice, v neposlednom rade aj u jej zamestnancov.

V snahe pracovať na zlepšení poskytovaných služieb vranovskej knižnice a vychádzajúc zo skúseností z už zrealizovaných projektov v minulých rokoch, vieme s určitosťou povedať, že budeme reagovať aj na ďalšie výzvy FPU, MK SR a iných grantových programov. Dôvodom sú financie, ktoré sú pre rozvoj knižnice veľmi dôležité. Bez nich by jej činnosť nemala tú významnú pridanú hodnotu, ktorú v súčasnosti má.

Hornozemplínska knižnica v roku 2023 reagovala na dotačné výzvy: z FPU, FPKNM, Ministerstva kultúry SR, Erasmus+, Granty EHP a Nórska.

Granty EHP a Nórska, Inklúzia a podpora vzdelávania - podporovali aj v minulom roku aktivity **Multifunkčného centra 4.0**. Centrum riešilo problém nedostatku možností a príležitostí pre detí a mládež. Umožňovalo tejto cieľovej skupine získať poznatky v oblasti zdravia a zdravého životného štýlu, zlepšiť vyhliadky zamestnať sa, rozvíjať umelecké a kultúrne vzdelávanie a antidiskriminačnú výchovu, čím pomohlo zlepšiť osobný rozvoj detí a mládeže a prispelo k inklúzii Rómov. V sledovanom období bolo použitých v rámci tohto projektu **374 tis. eur**.

V rámci projektovej výzvy **Fondu na podporu umenia**: Podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc, ktorá je zameraná na podporu komunitných a multikultúrnych aktivít knižníc, výstav, projektov odborných a vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a informačnej gramotnosti používateľov, tvorivých dielní zameraných na zvýšenie návštevnosti knižníc, literárno-spoločenských podujatí ako literárne večery či autorské čítania, na podporu projektov rozvoja čitateľskej gramotnosti a podporu čítania sme mali schválené nasledujúce projekty: **Čítačka s písáčkou, Vranovské knihodni, Detský letný čitateľský tábor MRKni II**. Získala spolu **9 tis. eur**.

V projekte FPU zameraného na dopĺňovanie KF v podprograme 5.1.4 Akvizícia knižníc pod názvom **Nové knihy, nový štart čítania**, s cieľom budovania kvalitného fondu knižnice, získala **11 tis. eur**.

Program Erasmus+ podporuje v rámci vzdelávania dospelých všetky formy odborného vzdelávania dospelých, či už formálneho, alebo neformálneho charakteru. Vranovské knihovníčky navštívili knižnice v Holandsku, Portugalsku a v Chorvátsku kde bolo použitých **12 tis. eur**. Na nové akreditované aktivity sme získali **5 tis. eur**.

V rámci účelu kultúrna aktivita osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva v dotačnom programe Ministerstva kultúry SR, bol schválený projekt **Pomôžme ľuďom s postihnutím, aby ich pamäť nestarla príliš rýchlo** v čiastke **4 tis. eur**. Z Úradu vlády SR bol podporený projekt s realizáciou v roku 2023 **Za inovatívnym vzdelaním do knižnice** v čiastke **4 tis. eur**.

Z Fondu pre kultúrne a národnostné menšiny (FPKNM) boli **dva projekty Čhavale, genaha!/Deti, budeme čítať!** a **Džives?!/Žiješ?** spolu v čiastke **4,5 tis. eur**.

Celkový počet projektov : 11

Počet projektov schválených spolu: 11

Celková suma schválených projektov: 37 500 eur

Počet projektov, ktoré sa realizujú od minulého roka: **5**

Počet podaných projektov **do FPU: 4**

Z toho počet schválených projektov: 4

Počet podaných projektov **do iných subjektov** (MK SR, Erasmus+): **2**

Z toho počet schválených projektov: 2

Počet projektov podaných **cez PSK: 0**

Projekty v roku 2023

P. Č.	Názov projektu	Finančný zdroj, program, podprogram	Žiadaná suma v €	Schválená suma v €	Termín realizácie	Poznámka
1.	Multifunkčné centrum 4.0	Nórske granty	597 894	594 519	9/2021- 8/2024	Podporený
2.	Vranovské knihodni	FPU	4 885	2 780	2023	Podporený
3.	Čítačka s písáčkou	FPU	6 620	3 900	2023	Podporený
4.	MrKni II.	FPU	6 145	2 300	2023	Podporený
5.	Nové knihy, nový štart čítania	FPU	28 450	11 000	2023	Podporený
6.	Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc II.	Erasmus +	13 592	13 592	9/2022- 8/2023	Podporený
7.	Inovatívne trendy zo zahraničných knižníc a publicita	Erasmus+ projekt viazaný na akreditáciu	4980	4980	9/2023- 8/2024	Podporený
8.	Čhavale, genaha!/Deti, budeme čítať!	FPKNM	1 500	1500	2022- 2023	Podporený
9.	Pomôžme ľuďom s postihnutím, aby ich pamäť nestarala príliš rýchlo	MK SR	5990	4000	2023	Podporený
10.	Za inovatívnym vzdelaním do knižnice	Úrad vlády SR	5392	4000	2022 - 2023	Podporený
11.	Džives?/Žiješ?	FPKNM	3 289	3000	2022-2023	Podporený

5. Marketing a propagácia

Názov média a typ propagácie

Marketing knižnice zahŕňa rôzne spôsoby, ako môže knižnica zvyšovať povedomie o svojich službách, zdrojoch a priláhať tak viac návštevníkov. Marketing možno definovať ako neustálu komunikáciu s cieľovou skupinou knižnice. Online marketing knižnice sa zase zameriava na sídlo knižnice a jej služby, prostredníctvom internetu a digitálnych médií. Jeho nástroje neustále využíva aj naša knižnica. A to *webová stránka*, kde máme informácie o našich

službách, podujatiach, prírastkoch nových kníh a podobne. Je prispôsobená aj pre mobilné zariadenia. *Sociálne médiá*: kde máme svoj profil, ako sú Facebook a Instagram. *Email marketing*: touto formou posielame pozvánky na podujatia svojim čitateľom. Ideálne je, ak je komunikácia *knižnica – používateľ* obojsmerná, lebo „značka knižnice“ sa vytvára najmä pri interakcii s používateľom. Dôležitou zložkou budovania imidžu knižnice je *propagácia a mediálno-publikačná činnosť*. Knižnica aj v tomto polroku pravidelne prezentovala svoju činnosť v médiách. Spolupráca bola v rámci regionálnych médií s online Vranovské novinky, RTVS Slovensko – Rádio Regina, Regionálna televízia vtn-Vranov, a na rôznych informačných weboch, www.vranov.sk, www.teraz.sk, www.po-kraj.sk/sk/samosprava a iné. Príspevky o aktivitách boli pravidelne uverejňované na domácej webovej stránke www.kniznicavranov.sk, na Facebooku *Hornozemplínska Knižnica Vranov*, na Instagrame *vranov_kniznica* a aktivity multifunkčného centra na www.multifunkcnecentrumvranov.sk. K propagácii kultúrno-vzdelávacej činnosti využívala aj vlastné interné priestory v budove Domu kultúry.

6. Organizačná štruktúra

Zamestnanosť pracovníkov k 31.12.2023 je 18 pracovníkov z toho 2 pracovníci pracujú v rámci nórskeho projektu. V organizácii je od 01. 04. 2002 uplatňovaná Vyhláška č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe v znení neskorších predpisov (Vyhl. č. 552/03 Z. z., 553/03 Z. z.) a NV SR č. 341/2004.

Prepočítaný stav zamestnancov k 31.12.2023: 18

Fyzický počet zamestnancov k 31.12.2023: 18

Počet zamestnancov podľa schválenej organizačnej štruktúry: 19

Vedúci zamestnanci (okrem riaditeľa): 3

Riaditeľ: 1; Odborní zamestnanci: 13 ; Administratívni zamestnanci: 2 ; Ostatní: 3;

Pohyb zamestnancov k 31.12.2023 (odišli/noví): 2 / 2

Ukončenie pracovného pomeru k 30.11.2023 : Mgr. Simona Verčimáková

Ružena Časarová – odchod do predčasného dôchodku

Materská dovolenka: Mgr. Katarína Ondovčáková

Štruktúra vzdelanosti pracovníkov: vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň: Mgr. – 8

vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň: Ing. - 1

vysokoškolské vzdelanie 1. stupeň: Bc. – 2

úplne stredoškolské vzdelanie – 5

stredné odborné vzdelanie – 2

Počet zamestnancov knižnice je 19, z toho odborných zamestnancov vykonávajúcich knihovnícke profesie je **13** (z toho 9 pracovníkov pracuje v službách), 4 zamestnanci pracujú v oblasti doplňovania, spracovania fondov a metodiky, 1 komunitný pracovník.+ 1 správca IT (2 nórske projekty).

Priemerná veková štruktúra pracovníkov Hornozemplínskej knižnice je 43,50 rokov.

Pracovníci knižnice boli používateľom v službách k dispozícii 51 hodín týždenne.

7. Budovy

Počet spravovaných objektov: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou má v správe samostatnú budovu sídliacu na Sídlišku 1.mája 74 vo Vranove nad Topľou, ktorá sa od 7.9.2023 začala rekonštruovať. Protokolárnym odovzdaním staveniska bola zavŕšená etapa dlhoročnej náročnej prípravy (územné konanie, stavebné konanie, projektová príprava, verejné obstarávanie...) a začala sa samotná realizácia: „Rekonštrukcie a modernizácie multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou“ pod vedením riaditeľky Hornozemplínskej knižnice vo Vranove nad Topľou Mgr. Danky Molčanovej.

Touto rekonštrukciou knižnica nadobudne 1400 m² priestorovej plochy, ktorú bude využívať na správu knižničného fondu a na aktivity pre občanov regiónu. Vznikne nová knižnica, kde sa budú stretávať celé generácie obyvateľov mesta a regiónu a tak v kultúrnom prostredí budú vyrastať nové generácie Vranovčanov.

„Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou.“- rozpočet

Rekonštrukcia – realizácia – firma BETPRES s. r. o.	7 380 608 €
Interiér	1 580 698 €

K 31.12.2021 boli spracované projektové dokumentácie na geologické práce, projekčné práce a na návrh na územné konanie. MsÚ vo Vranove n. T. vydal dňa 21.1.2022 Rozhodnutie o umiestnení stavby „Rekonštrukcia a modernizácia...“. V 1.štvrtroku 2022 bola podpísaná Zmluva o budúcej kúpnej zmluve a zmluva o zverení ďalšieho majetku do správy a budúca zmluva o zriadení vecného bremena medzi Mestom Vranov n. T. a PSK a Hornozemplínskou knižnicou vo VT ako správcom budovy, ktorá bola účinná od 11.2.2022.

PSK dňa 5.5.2022 podal na MsÚ vo Vranove n. T. žiadosť o vydanie stavebného povolenia na stavbu pod názvom „Rekonštrukcia a modernizácia Multifunkčnej budovy vo Vranove nad Topľou“. Uvedeným dňom sa začalo právne konanie. Oznámenie o vyhlásení VO bolo zaslané 30.3.2022 Publikačnému úradu a zverejnené bolo 4.4.2022. Vyhlásené verejné obstarávanie na stavebné práce, ktoré bolo 2x predĺžené pre doplnenie podkladov k VO. Otváranie ponúk sa uskutočnilo 4.7.2022 o 11.00 h. Elektronická aukcia sa konala 3.10.2022 o 10.00 h. Úspešná bola firma BETPRES s. r. o Vranov n. T..

Zmluva o dielo uzatvorená medzi Hornozemplínskou knižnicou vo Vranove n. T. ako objednávateľom a Betpres s. r. o. Vranov n. T. je pripravená na podpis od 5.10.2022. Vzhľadom k tomu, že na vysúťažnú sumu 7 426 084 Eur je len čiastočné krytie finančných prostriedkov, dňa 13.10.2022 sme požiadali predsedu PSK PaedDr. Milana Majerského, PhD za PSK ako investora tejto investičnej akcie, o vyslovenie súhlasu s úplným finančným krytím tohto diela vzhľadom k tomu, že príprava celej investičnej akcie trvala určité obdobie, počas ktorého z objektívnych dôvodov dochádzalo k postupnému navyšovaniu hodnoty diela. Úpravy investičných akcií podliehajú schváleniu zastupiteľstva PSK, avšak do 31.12.2022 sa tento materiál nedostal do zastupiteľstva PSK na schválenie.

Pred podpisom zmluvy sa kontroluje primeranosť podmienok účasti a ich súvis s predmetom zákazky, súlad VO so zákonmi, predpismi a pravidlami na kontrolnom orgáne Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO). Záver z tejto kontroly znie: „*v nadväznosti na identifikované porušenia zákona o VO vzťahujúce sa na porušenia pri definovaní podmienok účasti, spôsob vyhodnotenia predložených ponúk, ako aj nemožnosť vylúčenia kolízneho správania narušujúceho čestnú hospodársku súťaž, neodporúčajú verejnému obstarávateľovi pristúpiť k podpisu zmluvy s uchádzačom BETPRES s.r.o.*“ Na základe tohto vyjadrenia bola dňa 16.11.2022 podaná námietka k zisteným nedostatkom a navrhovaným odporúčaniam. Konanie o preskúmaní úkonov kontrolovaného pred uzatvorením zmluvy v zmysle §171 ods.4 Zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov sa začalo 20.12.2022 a tak sa od 3.1.2023 prerušilo konanie o preskúmaní úkonov. Dňa 18.1.2023 boli doručené ďalšie dožiadania ÚVO. Boli doručované ďalšie vyjadrenia. HK 27.3.2023 žiadala o poskytnutie informácii o stave predmetného konania o preskúmaní úkonov. Dňa 5.4.2023 ÚVO-om bola doručená ďalšia výzva na vyjadrenie k zisteným skutočnostiam (napr. požiadavka na revízneho technika vyhradených technických zariadení elektrických a osoby preškolené na zhotovovanie tepelnoizolačných a hydroizolačných systémov plochých striech). Vzhľadom k tomu, že sa nedokázala dostatočne objektívne posúdiť existencia dohody narušujúcej hospodársku súťaž, sme sa po konzultácii s PSK a firmou TatraTender Bratislava, ktorá realizovala VO, rozhodli VO zrušiť a vyhlásiť nanovo.

Dňa 17.5.2023 sme vyhlásili nové VO, ktoré sa ukončilo dňa 30.08.2023 podpísaním kúpnej zmluvy medzi Hornozemplínskou knižnicou vo Vranove nad Topľou s firmou Betpres s.r.o. – zhotoviteľ stavby. Kúpna zmluva bola zverejnená v CRZ pod č. 63/2023.

Dňa 7.9.2023 došlo k oficiálnemu protokolárnemu odovzdaniu staveniska. Bola zavŕšená etapa dlhoročnej a náročnej prípravy (spomínaného územného konania, stavebného konania, projektovej prípravy, verejného obstarávania a podobne...) a začala sa dlho očakávaná realizácia „Rekonštrukcie a modernizácie multifunkčnej budovy kultúrneho centra a knižnice vo Vranove nad Topľou“.

Pozvanie na protokolárne stretnutie, za účasti širokej vranovskej verejnosti prijali: Predseda Prešovského samosprávneho kraja (PSK) – Milan Majerský, Podpredseda PSK – Jaroslav Makatúra, Riaditeľ kancelárie PSK – Marek Cimbala, Primátor mesta Vranov nad Topľou – Ján Ragan, poslanci PSK, Riaditeľ spoločnosti Betpres s. r. o. – Roland Ďurko, Architekt projektu – Peter Marcinko, ďalej Vedúca odboru majetku a investícii PSK – Lýdia Budziňaková a Vedúca odboru kultúry – Emília Antolíková a ďalší zamestnanci PSK.

„Veríme, že v nových priestoroch, na ktoré čakáme, ponúkne okrem kvalitných služieb, tradičných aj výnimočných podujatí, aj dostatok miesta pre príjemne a komfortne strávený voľný čas, aby sa našim deťom, mládeži, starším ľuďom, ľuďom v produktívnom veku, aj ľuďom so znevýhodnením v našej knižnici páčilo. Želáme si, aby nová budova bola knižnicou pre všetkých, knižnicou bez bariér, aby v nej vyrastali nové generácie Vranovčanov. Vážime si a oceňujeme, že sme sa stretli s ústretovosťou a pochopením PSK ako nášho zriaďovateľa, a postupne už od roku 2018, sa spoločne dopracujeme k novému kultúrnemu centru pre obyvateľov Vranova a okolia“, na stretnutí uviedla Danka Molčanová, riaditeľka knižnice.

Prvý kontrolný deň na stavbe sa uskutočnil 29.9.2023. Na prvom stretnutí sa dohodlo, že kontrolné dni budú prebiehať každé dva týždne – v piatok. Viedie ich **stavebný dozor** Firma Juno s.r.o. Ing. Marián Školník a Ing. Viliam Ruščanský. Zúčastňuje sa ich Architekt Ing. arch. Peter Marcinko, za PSK Ing. F. Barnaš, za HK Vranov n.T. Mgr. Danka Molčanová a Ing. Anna Dzuřovčinová, za firmu Betpres VT Ing. Peter Balaž, p. Sabol a riaditeľ. Zmenové konanie stavby sa bude realizovať cez Zmenové listy – nezrovnalosti skutočného stavu a rozpočtu. Fakturácia za dielo / po prekročení sumy 500 000 EUR. Dodávateľ stavby upozornil na prekážku v práci / preložka VN kábla – vysoké napätie.

Druhý kontrolný deň 13.10.2023. Riešilo sa vyjadrenie statika. Stavebník oznámil zahájenie prác stavebnému úradu a inšpektorátu a HaZS, došlo k preverenie skladby podlahy.

Tretí kontrolný deň 27.10.2023. Nastali búracie práce 2NP (nadzemné podlažie) a 1NP. Na tomto KD sa riešili úpravu trasy potoka. Dohodlo sa, že objednávateľ vyzve KPÚ Prešov na obhliadku stavby.

Štvrtý kontrolný deň 10.11.2023. Prebiehala realizácia stavebných prác, preložka VN kábla – Ing. Jozef Barnaš riešil s VSD p. Čomošom.

Piaty kontrolný deň: 24.11.2023. Demontáž verejného osvetlenia a kamerového systému. Pokračovali búracie a stavebné práce.

Šiesty kontrolný deň 04.12.2023. Pokračovali stavebné práce, KPÚ Prešov – ponuky zaslané + demontáž plynu SPP.

Siedmy kontrolný deň 18.12.2023. Statik Ing. Peter Polák – odsúhlasenie a potvrdenie prác statikom.

Riešil sa stav parkoviska s Mestom Vranov n.T. s Ing. Mariánom Onderkom, Ing. Vlastou Štefaníkovou a architektom mesta Ing. arch. Jozefom Balogom. Jednania sa zúčastnili Ing. arch. Peter Marcinko za Archimu, Prešov, Mgr. Danka Molčanová za HK Vranov n.T. a Ing. František Barnaš za PSK. (podmienka kolaudácie budovy – realizácia parkovísk - výstup s jednaní s primátorom mesta).

Ďalšou úlohou bolo podpísanie zmluvy VSD s Mestom Vranov n.T. – majetkovo-právne vysporiadanie s Mestom Vranov n.T. P. Čomoš s VSD materiály na prekládku kábla vysokého

napätia(VN). Dohodnuté bolo s majetkovo-právnym odd. Mesta Vranov nad Topľou s Ing. Mariánom Onderkom, že bude zaslaná žiadosť z PSK na schválenie do zastupiteľstva na dodatok k vecnému bremenu už existujúcej zmluvy.

Rok 2023 na stavbe sme zavřšili dodatkom k Zmluve o dielo zo dňa 30.8.2023 s Firmou Betpres s.r.o. Vranov nad Topľou na zmeny, ktoré sa v priebehu mesiacov september-december 2023 udiali v hodnote 187 629,56 eur.

Dňa 29.12. 2023 sme uhradili prvú faktúru v hodnote **619 065,24 eur** firme Betpres s.r.o. Vranov nad Topľou za zhotovenie diela zo stavebného účtu.

8. Nájmy

8.1 Prenajaté priestory

Adresa: M. R. Štefánika 875 200, 093 01 Vranov nad Topľou

Prenajímateľ: Mestský dom kultúry vo Vranove nad Topľou

Nájomca: Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou

Plocha (m²): 829

Výška ročného nájomného: 27,48 €

Doba nájmu: neurčito

Účel: knižničné služby

8.2 Ostatné nájomné zmluvy

Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou nemá žiadne priestory na prenájom.

9. Ekonomické ukazovatele 2023
finančné zabezpečenie činnosti knižnice (v EUR)

Príjmy spolu z toho:	596 404
bežný transfér z rozpočtu VÚC	435 597
vlastné výnosy a tržby	15 376
Granty spolu	118 450
z toho: FPU + MK SR+FNM	22 209
Erasmus	2 790
Nórske granty /NF	93 451
Výnos z kapitálových transferov	10 296
Výdavky spolu	601 858
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy	217 413
Ostatne osobne náklady- NF	9 616
Zákonné poistenie a príspevky zamestnávateľa	88 274
tovary a služby	225 413
z toho: nákup knižničného fondu	31 279
služby, spotreba materiálu, energie, prevádzkové náklady	181 702
ostatné prevádzkové náklady	12 338
Kapitálový transfer nórske fondy /NF	272 100
Kapitálové výdavky nórske fondy/NF	268 157

Spracovali :
 Bc. Jana Dzurovčinová
 Ing. Anna Dzurovčinová

Záver

Pre šťastie človeka je nesmierne dôležité, aby existovali miesta, kde sa ľudia môžu stretávať, rozprávať i relaxovať. A tým knižnice sú. Knižnice majú neustálu snahu o posilnenie postavenia v svojej krajine a vo svete. Chcú ukázať svoju silu pri dosahovaní cieľov trvalo udržateľného rozvoja knižníc vo svojej krajine. Chcú budovať silné postavenie aj v medzinárodných organizáciách, či na spoločných stretnutiach ako hodnotný partner. V neposlednom rade chcú tvoriť verejnú mienku a diskutovať o otvorenom prístupe a hodnotách knižnice.

Aj Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou je miestom, doslova bublinou, ktorá ľudí spája. Venuje sa vzdelávaniu, kultúrnym a voľnočasovým aktivitám, poskytuje prístup k rôznym informáciám ako sú knihy, časopisy, noviny, články, databázy, e-knihy, webové stránky a podobne. Zameriava sa na to, aby všetky pramene boli ľahko dostupné a aby ich ľudia mohli ľahko využívať pri štúdiu i zábave.

Aj v roku 2023 bolo prioritou knižnice podporovať, hlavne u detí a mládeže, čítanie a literárnu gramotnosť. Pre čitateľov, ale aj širokú verejnosť knižnica vytvárala rôzne zaujímavé kultúrno-výchovné programy, realizovala spoločenské besedy a stretnutia s osobnosťami, workshopy, tematické klubové stretnutia, prezentácie kníh, kurzy a prednášky. Stretávali sa v nej ľudia s rôznymi skúsenosťami a vedomosťami, čo prispievalo k vzniku nových nápadov a inovácií nevyhnutných pre rozvoj jej moderných a efektívnych služieb.

Plnením stanovených strategických úloh počas roka mala knižnica na zreteli aj dlhodobý cieľ a tým bolo stabilizovať už existujúcu čitateľskú komunitu, poskytovať jej obsahovo bohaté podujatia s cieľom rozširovať ju o nových čitateľov, čo sa jej darilo.

Trendom budúcnosti knižníc je, aby sa stali vyhľadávaným „tretím miestom“, aby po rodine, práci, či škole, boli tretím miestom, ktoré obyvatelia regiónu chcú navštíviť a prežívať tam voľný čas. Naša knižnica, ktorú budujeme, bude knižnica, kde sa budú stretávať matky s deťmi, ale aj celé rodiny a tak v kultúrnom, pokojom a bezpečnom prostredí budú vyrastať nové generácie Vranovčanov.

Mgr. Danka Molčanová
riaditeľka HK

ROK 2023

v Hornozemplínskej knižnici
vo Vranove nad Topľou

